

MAGYAR HÍR

3 lei

Taxa postală plă
aprobărilor Dir. G.

Róbert urnak

Főszerkesztő:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
V. évfolyam, 257 (1403) szám * Szerda, 1936 november 11

Főmunkatárs:
dr Gyáriás Elemér

A Szentészék új követe bemutatta megbízó levelét az uralkodónál

Ünnepélyes szertartással folyt le a bemutatkozás

Bucurestiből jelentik Andreo Cassulo érsek pápai nunciusa, a Szentészék bucaresti új követe kedden délután ünnepélyes keretek között adta át megbízólevelét Őfelségének. Háromnegyed 12 órakor Condeescu tábornok, a király szárnysegéde két diszhintóval a pápai követségre hajtatott, ahonnan Andreo Cassulo pápai követ pontosan 12 órakor érkeztek a királyi palotához. A palota udvarán diszszázad díszelgett az érkező nunciust elől, s amíg ő áthaladt az udvaron, a zenekar a pápai himnuszot játszotta. Őfelsége az udvari méltóságok és Antonescu külügyminiszter jelenlétében a trónteremben fogadta a pápai követet, aki rövid beszéd kíséretében átadta megbízólevelét az uralkodónak. Őfelsége meleg szavakkal vála-

szolt a pápai követ szavaira. A szertartásos beszédek elhangzása után a király barátságosan elbeszélgetett Cassulo nunciussal, ki a kíséretében levő Sensi követségi tanácsost is bemutatatta az uralkodónak.

A király azután visszavonult a trónteremből s eltávózása után a pápai nunciust a jelenlévő udvari méltóságokkal váltott szívélyes szavakat, majd Condeescu udari marsall kíséretében távozott a palotából. Az udvari marsall egészen a vatikáni követség épületébe kísérte el a nunciust. A pápai követ távózásakor ismét felcsendült a palota udvarán a pápai himnusz.

A megbízólevelét ünnepélyes átadásakor elhangzott beszédek a következő számunkban közöljük.

Madrid főterén csapkodnak a gránátok

A nemzeti csapatok kerülnek a vérontást. — Kiméletes bánásmód a vörös miliciában levő női csapatok iránt

Párizsból jelentik: A spanyol fővárosban és környékén hétfőn egész nap tartottak az elkeseredett harcok. Állandóan ropognak a puskák és dörögnek az ágyúk.

A hétfői nap folyamán a nemzetieknek sikerült kézrekeríteniük a vegyi ipartelepét. Itt az utóbbi hetekben a vörösek mérges gázbombákat gyártottak. A nemzetiek nagymennyiségű kész gázbombát találtak.

Megkezdődtek hétfőn a belső városrészekben is a lövöldözések. Madrid belvárosának legnagyobb terén, a Puerto del Solon egymásután csapkodnak a gránátok. A Puerto del Solon lévő híres Oriental kávéházat több gránát érte és kigyúlt. Sok ember vesztette életét. Ugyanis a vörösek az utóbbi napokban ebben a kávéházban rendezték be főhadiszállásukat.

A kávéház mögött van a nemzetközi sajtótudósítók otthona s a külföldiek innen jól láthatják a harcokat.

A sajtóház és több külföldi főváros között a távbeszélő-összeköttetés hétfő éjszakáig még fennállott.

A NEMZETI CSAPATOK REPÜLŐI ALMERIÁT ÉS BARCELONÁT TÁMADTÁK

A sevillai rádió közli, hogy Madrid megszállása a pontosan megállapított terv szerint halad előre. A teljes elfoglalás már csak órák kérdése. A főváros végleges megszállása azért késik, mert Franko tábornok utasítást adott, hogy kerülni kell a fölösleges vérontást. A vörös milícia női csapataival a nemzeti csapatok nem is harcolnak, hanem csak azok lefegyverzésére törekszenek. A marokkói katonák előljárnak a harcok nők iránti kiméletességben.

Gibraltárból jelentik: A nemzeti csapatok repülőgépei Almeria, földközi-tengeri kikötő ellen légitámadást intéztek. Egy telitalálat felgyújtotta a kikötő olajtárolyát, amely hatalmas lánggal égett. Ramon Franko, a kiváló oceánrepülő, nagyarányú légitámadást készít elő Barcelona ellen.

BERLINBEN A RÉGI SPANYOL NAGYKÖVET A NEMZETI KORMÁNY NEVÉBEN ÁTVETTE A KÖVETSÉG ÉPÜLETÉT

Berlinből jelentik: A Caballero kormány által pár héttel ezelőtt ide kinevezett követ hétfőn elhagyta a spanyol követség épületét és annak kulcsait átadta a követség gépkocsivezetőjének. Erre Agamonte, a régi nemzeti spanyol kormány követe vette át az épületet a burgosi kormány nevében. Az épületre nyomban kitűzték a vörös-arany nemzeti lobogót.

ROMÁN ROKONSZENV-NYILVANÍTÁSOK A SPANYOL NEMZETIEK IRÁNT

Bucuresti. Saját tud. A vasárnapi nemzeti keresztény-párti kongresszus után nagyobb csoportok tüntetést rendeztek a spanyol követség előtt, Franko tábornok és a spanyol nemzeti csapatok mellett. A spanyol követ meleg szavakkal köszönte meg a rokonszenv megnyilvánulását.

Bucuresti. Saját tud. A Totul Pentru Tara alakulat legionistái diszkardot küldöttek Moscardo tábornoknak, a toledói Alcazar védelmezőjének. Petro de Prat y Soutzo, a spanyol nemzeti kormány bucaresti követe most közvetítette Cantacuzino tábornoknak, a Totul Pentru Tara elnökének a spanyol nacionalista tábornok köszönetét

Pénzértékünk állandóságát biztosították

Az elmúlt hét végén igen nagyjelentőségű intézkedés volt az, amit a kormány a Nemzeti Bank aranykészletének újraértékelése útján végrehajtott. Közöltük a minisztertanács erre vonatkozó elhatározását, s a pénzügyminiszter meggyarázó kijelentéseit. Ezeknek a szövege persze sok olyan szakkifejezést foglal magában, amit csak a pénzforgató körök tudnak jól megérteni, de a nagyközönség előtt homályos, vagy mondjuk igen magas az értelmük. A nagyközönségben levő egyszerű emberek előtt, akik pedig az ország túlnyomó részét teszik, csak annak az árnyéka suhant eddig végig, hogy világszerte valami baj van a pénzek körül. A pénzeket nagy nyugati államokban is kezdik aláértékelni, kevesebb értékűnek számítani, ami közönséges nyelvre lefordítva azt jelenti, hogy ugyanazért a garasért kevesebbet lehet vásárolni, szóval: drágaság áll elő.

Az egyszerű emberek előtt ennek a drágaságnak a gondolja suhant végig.

Akinek valami eladni valója volt, abban is felgyült a gond, vajjon ami áron tartotta eddig a maga terményét, áruját, azon tartatja-e tovább is. Nem kap-e így kevesebb értékű pénzt, mint amennyi értékű az eladni való dolog, s így nem éri-e vagyoni érdekeiben károsodás, eddigi vagyona értékében pedig veszteség. Az ilyen gondokat még további újabb aggodalmakkal terhelte meg az a folyamat, hogy mindenütt észlelhető volt a gyűjtött pénzeknek bizonyos menekülése. A pénzes emberek egyszerre heves vásárlásokba kezdtek, s különösen az ingatlanok, háztelkek, eladó házak iránt indult meg a nagy érdeklődés. A pénz központi piacán, a tőzsdén is a kereslet nagyon megindult olyan értékpapírok iránt, amelyek értékállóbb vagyont, vagy termelő vállalkozást jelentettek. A pénznek ez a menekülése is csak növelte tehát a drágasági hullám nekilödulésének az aggodalmait.

Jöttek a hatósági intézkedések hírei, hogy árszabások lesznek az egyes elsőrendű élelmiszerárakra. Ezek a hírek a fogyasztó közönség egy részében alkalmasak voltak a futó megnyugvás fölkelésére. Azonban az olyan fogyasztók között, akik maguk is eladásokból keresik a maguk jövedelmét, az árszabások csak kétélű intézkedés értelmével tudtak feltűnni. Eppenúgy az egész termelő rendet is csak nyugtalanság bántotta, hogy az árszabályozás csak az ő rovására történik, s a fogyasztó közönséget mégse teszi vásárlóképesebbé. A jóakarató hatósági közbelépés hírei is tehát csak arra voltak alkalmasak, hogy a pénzérték körüli aggodalmakat szaporítsák.

Igen, a levegőben lógott az a kérdője, mi lesz nálunk is a pénzértékkel? Hiszen a nyugati nagy államokban, a legbiztosabb pénzü országokban is, amilyen volt például Svájc, — megindult a pénzek értékének leszállása. Többnyire egyharmadrésznyi csökkenések állottak elő a pénz addigi értékéhez képest. Itt nálunk is megindult tehát a sejtés, a találgatás, a számítgatás, hogy mivel így és úgy, a külföldi tekintélyes pénzekhez mi is kötve vagyunk, ennél fogva az ottani értékcsökkenés miatt nálunk is alább kell számítani az értéket. Tehát menekülni, menekülni, csak menekülni a pénztől, s más értékállóbb anyagba fektetni! A pénzérték alaszállásának (a devalvációnak) ez a kísértése ott lebegett nemcsak közállapotaink fölött, de behatolt a

magánélet minden belső zúgába is.

Ilyen hangulati állapotban jött a kormány mult heti intézkedése, melynek a jelentősége az, hogy megadja az aranyak, ami az aranyé, s ezzel véget vet a pénzürték körüli belső bizonytalanságnak. Itt nálunk a devalváció a drágasági hullámot jelentette volna, s másodsor azt, hogy a pénzürték egyszer megkezdődő leszállítása a további leszállítás veszélyét is magában hordozza. Nem jelentett volna bizonyosságot, mert mindenki gyanakodott volna benne, hogy amint volt egy pénzürték-csökkenés, úgy lehet még egy másik is. Tehát ilyen kimondott devalvációval dolgozni nem volt tanácsos. De nem is volt szükséges, mert pénzünk már bizonyos huzamosabb idő óta alkalmazkodási módokat vett föl a külföldi értékállóbb pénznemekhez, s magához az aranyhoz. Kifejlődött egy olyan tényleges állapot, hogy 38 százalékos pórtértéket számítottak hozzá pénzünk értékéhez, mikor külföldi pénznemeket, vagy aranyat vásároltak. Ezzel tehát lényegében pénzünk értéke az igazi értékmerőkhöz teljesen hozzáidomult, vagyis a tulajdonképpeni devalválódást már észrevétlenül, minden pánik nélkül és az életviszonyok megzavarása nélkül végrehajtotta.

A mult heti kormányintézkedés ezt a tényleges állapotot törvényesítette, mikor azt mondotta ki, hogy ezután az arany (és az aranyat érő pénznemek) értékét a Nemzeti Bank az eddigi pórtértékek állandó hozzáadásával számítsa. Ezzel kifejeződött, hogy pénzürtékünk immár megállapodott az eddigi pórtértékek határánál, s továbbá devalvációra nincs semmi szükség. Így is az új értékeléssel Nemzeti Bankunk aranykészlete négy milliárdal magasabb névértékű lesz, mint volt eddig, s ez a különbség egy sereg belső szükséglet fűdőzésére szolgálhat, sőt a külkereskedelmi forgalom árhullámzásainak kivédésére is tartalékalapot lehet belőle létesíteni. Tehát mindenképpen az az állapot állott elő, hogy bármilyen eshetőséggel szemben pénzünk mai értéke teljesen védett marad. Ami egyúttal azt jelenti, hogy immár mindenki biztos lehet a pénzéről; annak az értéke az eddigi 38 százalékos értékpótlásnál alább nem szállhat. Devalváció nem lesz, mert már hála Istennek, túl vagyunk rajta, s az eddigi tényleges értékviszonyok állandósulása az, melynek tengelye körül a pénz és a valóságos értékű vagyon a szilárd egyensúlyt megkapja.

Egyszerű nyelvre lefordítva, azt is mondhatjuk, hogy ami drágulások eddig előállottak, annál anygyobb már nem igen lehet. Az árszínvonalnak itt meg kell állania.

Olvassátok és terjesszétok a Magyar Lapok-at!

AZ ÖREG BETORÓ

írta: DALLOS SÁNDOR

Három hónapja jár hozzám egy ember, — egy öreg betörő.

Furcsa?

Dehogy. Ő is csak: egy ember. Mindannyian azok vagyunk s ha a foglalkozásunkat levettük, marad belőlünk csak a gyarló és árva ember, egy éhes, magános, szomorú arc, akit Jézus is megsajnál és eljött hozzá a szeretet és az örökkévalóság fényességével. Mindannyian szánni valók vagyunk, mert nagyon kiszolgáltatott az ember s az élet minden gatlás nélkül labdázik vele, — ugyan ki tud és ki mer magáról: legmélyebb magáról a jövőre biztosat mondani? — s én azt hiszem, legszánnivalóbb az, aki sokat vétkezett, mert eltévedt és igaz önmagához visszatérni neki a legnehezebb.

Nos, hogy ez az öreg betörő jár hozzám, sokan nevetnek rajtam, sokan csodálkoznak, sokan el is idegenedtek tőlem, hogy hát hogy lehet ilyet csinálni, közösködni ilyen emberrel, sokan meg féltének és ónnak tőle, hogy egyszer kirabol. Én meg nevetek a nevetőkön, a csodálkozókön, az elidegenedőkön, az aggódókön s olyan biztosan ülök, de olyan biztosan; engem baj nem érhet s amit csinálnak: jó. Ezt hiszem s vallom: az emberrel törődni kell,

a legrosszabbnak látszóval s a legeltévelyedettebbel leginkább, hisz leginkább szorul rá s nem a kétlábúnak kell a mankó, hanem a ki nek egyik lába hiányzik. Én csak elnézem ezt az embert, segítem, ahogy tudom s csodálkozom rajta: ötvennyolc éves és milyen erős! milyen erős benne az ember s milyen kitartóan küzdök, hogy megmentse magát! Mert az öreg betörő most szeretne megtérni s békésen és csöndben élni az emberek között. Miért ne legyen társa ebben?

Hogy mikor szabadult, nem is tudom, csak egy nyári délután állított be hozzám ingujjban, kopottan és borotválatlanul s csak néztem rá; ki ez? Akkor szépen elmondta az élet-történetét, egyszerű betörőtörténet, nincsen benne semmi romantika, elmondta az összes vétkeit s kért:

— Szeretnék rendes ember lenni, szerkesztő úr, legyen a segítségemre.

Hát dobtam volna ki? Dehogy. Miért, mikor éppen ember szeretett volna lenni? Amit tett, érte megfizetett, tizenhat esztendő csaknem fél emberöltő, nagy fizetség, hát gondoltam, fogjunk össze. Ez ember nélkül nem lehet semmire s úgy lehet, parancs hozta talán éppen hozzám, valami közös rendeltetés. Milyen bagolyrúgta, külsőre félelmetes embereket láttam én életemben s lám, belül mindenben volt valami vágy a szépség után. Mindenben volt egy pont, ahonnan elindulva meg

mondtam már, hogy nincs olyan ország a világon, amely csak úgy zöld asztal mellett hozzájárulna egy négyzetméternyi területnek átengedéséhez. Ilyen revíziók sohasem történtek és nem is lesznek soha. A kérdés tehát nem az, hogy akarja-e valaki a revíziót, vagy sem, hanem, hogy háborút akar-e; vagy pedig békét? Lehetetlennek kell tartani, hogy Mussolini most európai háborút akarjon. S ha nem, akkor szavatt egyszerűen belekiáltotta a szélbe. Nekem az a benyomásom, hogy kegyeletes könnyet ejtett csupán egy hűséges kutya sírján. A jövő háborújában Olaszországnak ismét mellettünk kell lennie.

lehetett volna menteni s szépen vissza lehetett volna vezérelni a békébe. Hát ezt az öreg betörőt én szépen kivallattam, hogy mit akar, mit szeretne, hogy gondolta el, mit csinálna idekint, hát ennek az embernek a révje a nő volt és a család. Van olyan félrecsúszott ember, aki például kertész szeretne lenni, ez az egyetlen vágya s ha ezt eléri, kész, soha többet el nem csúszik. Van aki valami kicsi, kalapáccsal aprólékosan dolgozhat, akinek ez a kikötője. Van akiben az él, hogy valami altiszt szeretne lenni, egyszerűen csak azért, hogy minden reggel nyithassa az ajtót az érkezőknek és szépen köszönhessen: „Jó reggelt kívánok!” Akinek ebben a köszönési lehetőségben van a menekülése. Furcsa az ember nagyon s miket nem láttam, mikor rongyosan kóboroltam! Hát ennek az én emberemnek a nő és a család volt a révje. Azt mondta:

— Kérem, én szeretnék elvenni egy nőt s családot alapítani. De nem szép nőt, szerkesztő úr, ne gondolja. Nem. Én szeretnék kikeresni egy nőt, aki mondjuk sánta és püpos, aki hibás, keserves, ütött: ilyet szeretnék. Azt én elvenném és nagyon tudnék dolgozni érte. És annak mindent összehordanék, ügyes ember vagyok, hisz az én mesterségemhez ügyesség kell, hát az én bitang régi ügyességemet jóra fordítanám s ezért a nőért én dolgoznék nagyon. Ezért a hibásért. Ő hibás test-

és a

COLECTURA RURALĂ A OFICILOR POȘTALE

(sorsjegyeladás a postások révén)

az ország minden helységében levő szék-helyei útján adja el az

ÁLLAMI SORSJÁTÉK SORSJEGYEIT

A nyeremények nagy száma, amelyet az ország minden városában a Colectura Oficială révén nyertek, arra készíteti—és joggal—a játékosokat, hogy ezt az árudát részesítsék előnyben. Még a legkisebb nyereményt is idejében közlik és fizetik.

Az Állami Sorsjáték I. osztályának a húzása november 15-én

Sucursala Oradea

Str. Reg. Ferdinand 11.

Casa naționala épületben.

Telefon: 411.

Az Agrárpárt évi nagygyűlést tartott

Argetoianu pártvezér vitázott Mussolini milánói beszédével

București. Saját tud. Argetoianu, az Agrárpárt évi kongresszusa alkalmából beszédet mondott, amelyben megoldási javaslatokat tett az állami élet minden problémájára vonatkozólag, de egyúttal megragadta az alkalmat, hogy válaszoljon Mussolini beszédére is.

— Érzelmű szempontból nagyon sajnálatos ez a beszéd, mert rokonszenvezzük Itáliával és sokan vagyunk, akik aggodalommal kísértük a fejleményeket a közelmúltban. Olaszország sorsdöntő óráiban. De politikai szempontból nem kell kétségbeesnünk. A revizionisták módszereit megszoktuk már. Én rég meg-

Mozgalmas kihallgatási nap a királynál

Négy miniszter, a Nemzeti Bank kormányzója, egy pártvezér és a Balkánszövetség vezérkari főnökei az uralkodó előtt. Összehívták a külügyi bizottságot

Bucuresti. Saját tud. Az udvari marsalli hivatal közli: A király hétfőn dolgozó kihallgatáson fogadta Franasovici és Djuvara minisztereket, Tatarescu miniszterelnököt, Anghelescu hadügyminisztert, Costinescu bankkormányzót, Mihalache nemzeti parasztpárti elnököt és délbén meghívottjai voltak a Balkánszövetség államainak vezérkari főnökei, kíséreteikkel együtt.

Bucuresti. Saját tud. A képviselőház elnöke a Ház külügyi bizottságát november 20-ra hívta össze. Victor Antonescu ezalkalommal nagy helyzetismertető beszédet tart.

MADGEARU VOLT PÉNZÜGYMINISZTER BIRALJA A KÜLTSEVETEST.

Bucuresti. Saját tud. Madgearu nyilatkozott a sajtó képviselőinek a kormány pénzügyi politikájáról s főképpen a folyó költségvetés végrehajtását bírálta. Rámutatott arra, hogy a pénzügyi kormány csak számszerűen tudta az

állam bevételeit növelni, valójában azonban a súlyos adóterhek ellenére sem növekedtek azok s a költségvetés minden optimisztikus beállítás ellenére is, távolról sincs kiegyensúlyozva.

Blum francia miniszterelnök a spanyolügyben a semlegesség megszüntetéséről nyilatkozott

Az angol kormány nyugtalan a nyilatkozat miatt

Párizsból jelentik: A Journal des Débats megerősíti azt a hírt, hogy Blum a szocialistapárt ülésén kétesen nyilatkozott a spanyol

Ellenkezőleg, körülbelül egy milliárd let deficitre számíthatunk, — folytatta Madgearu. — A kormány pénzügyi politikáját túlzott fiskalitás jellemzi. Amit az adózók az adócsavar előli hallatlan méretű meneküléssel egyensúlyoznak, ez viszont csak a pénzügyi gépezet teljes szervezatlensége miatt lehetséges.

A LIBERÁLIS PÁRT ARDEALI ERTEKEZLETE.

Bucuresti. Saját tud. Csütörtökön lesz Oradeán az ardeali liberális képviselők értekezlete, amelyen részt vesznek Pop Valer és Lepadatu miniszterek, Bratianu Dinu elnök és nagyjelentőségű politikai nyilatkozatokat fognak tenni. Képviseltek magukat az ókirályságbeli parlamentárok is.

ügyben való semlegesség felől. Nem utasította el annak lehetőségét, hogy Franciaország abbahagyja a semlegességet. Blum kijelentése szerint Franciaország módosítja magatartását, ha erre nézve megegyezés jön létre Angliával.

A Populaire, amelynek Blummal való kapcsolata közismertek, azt írja, hogy Franciaország már régebbi idő óta ellátta hadianyaggal a spanyol vöröseket.

— Megszüntetni a blokádot? — írja a lap vezércikke. — Nincs is blokádot. Vagy legalább is Franciaországban a spanyol lázadók felgyverzésével és ellátásával szemben van blokádot.

Londonból jelentik: Az itteni kormánykörökben nyugtalanságot keltett az hír, hogy Blum kétértelmű nyilatkozatot tett a spanyol semlegesség ügyében. A nyilatkozat hiteles megmagyarázása érdekében megindult a diplomáciai eljárás.

HANGULAT A SZOVJETTEL VALÓ SZÖVETSÉG ELLEN.

Párizsból jelentik: A szocialista néppárt országos gyűlésén hétfőn Doriot pártelnök, saint denisi polgármester (volt kommunistapárti) elítélte a francia—szovjet egyezményt. Azt mondta, hogy az egyezmény a bolsevizmus nyugateurópai örvé teszi Franciaországot. A spanyol kérdéssel kapcsolatban Doriot kijelentette, hogy ez világos példa arra, hogyan szeretné a szovjet a spanyol polgárháborút imperialista háborúvá változtatni. Doriot ezután azt követelte, hogy semmisítsék meg a francia—szovjet egyezményt, tiltsák be a kommunista pártot és tisztázzák a francia—olasz és francia—német viszonyt.

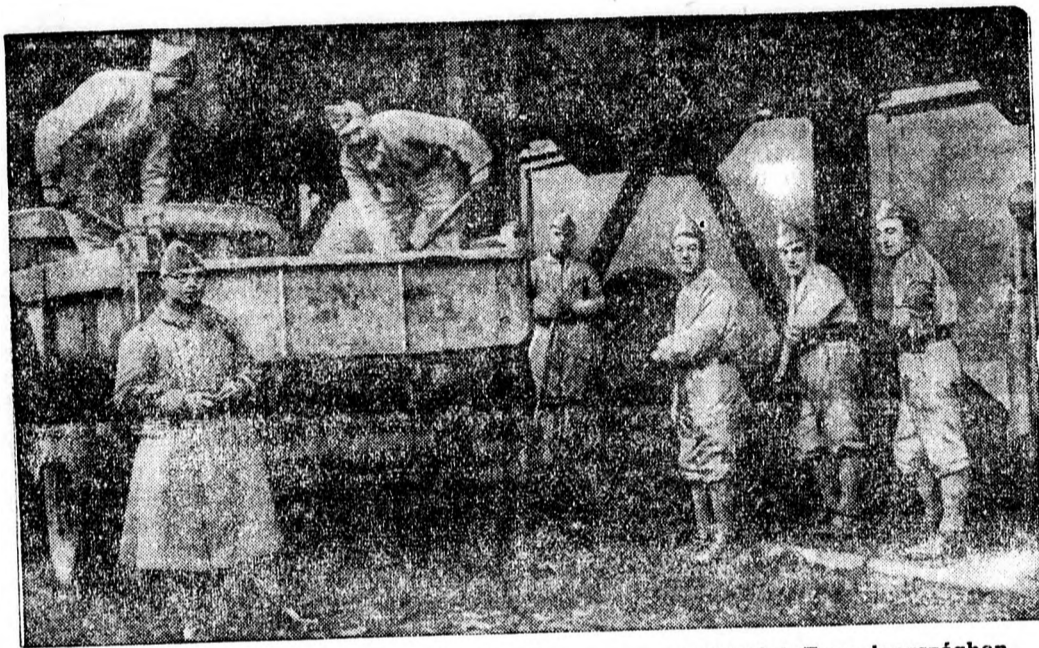
BENZINES PALACKOKKAL VARTAK MADRIDBAN A BEVONULÓ NEMZETIEKET.

Párizsból jelentik: Hétfőn este a spanyol vörös milícia a következő rendelkezést adta ki a lakosság számára:

Ha az ellenség benzines palackokkal kell ellátnia magát és ezeket meggyújtva, a háztetőkről és ablakokból le kell hajítani a fehérek tankjaira, páncélkocsijaira. Meg kell semmisíteni az „5. hadoszlop” nevű titkos fasiszta hadtestet, amely Madridban rejtőzik. A rendelet végül meghagyja, hogy még az aggok, asszonyok és gyermekek is küzdjenek Madrid megmentéséért. A teneriffai rádió szerint a vörösek repülőgépei kísérletet tettek a nemzetiek kezén levő utak visszahódítására. A nemzetiek azonban meggyújtották a vörösek szándékát. Teljesen körülrzárták a várost és ezzel az utolsó lehetőség is megszűnt a város megmentésére. Most már Valenciából sem kaphatnak segítséget.

Kommunista letartóztatások Budapesten.

Budapestről jelentik: A legutóbbi nagyobb arányú titkos kommunista szervezkedés felgöngyölítése után a rendőrség továbbra is megfigyelés alatt tartotta a kommunista üzelmekkel gyanúsítható egyéneket. Ennek során hétfőn rájött, hogy a Podmaniczky-utca egyik pincejében munkástársaság tanyázik. Damény Pál nevű vezetőjüket és öt társát előállították.

Sztrájkoló munkások helyett katonák végzik a szénzállítást Franciaországban. Képünk Roubaux-Tourcoing szénbányában készült felvétel.

ben, én lélekben vagyok hibás, egymás mellé valók vagyunk. Erti, szerkesztő úr? Nekem, nekünk, akik idáig eljutottuk, nem az a szép, ami önöknek, nekünk az a szép, aki önöknek csúnya. Akit önök félretolnak s nem kell. Olyan kell, aki szenved s félrelugott, mint én. Akinek a teste előtt szemet kell hunyni, mert a dolog másként nem megy. Torz kell, mint én. Azt én nagyon meg tudnám szeretni, dolgoznék rá, életet teremtenék neki, amilyen neki önök közt sohase lehetne s este, mikor huzamennék, jó lenne nekem, mert mondhatnám magamnak: ezt az életet te csináltad, te építetted fel, te vezetted, téled függ. Ez jó lenne és én ezért... hát én ezért elhordanám a hegyet! Tetszik érteni?

Hát így. Neki ez a pontja, ahol meg lehet nenteni. Ekkor s ezért kötöttünk szövetséget, mert ez okvetlenül igaz, ilyet kitalálni nem lehet. Adtam neki valami kis kezdeti segítséget s az öreg betörő nekiindult a céljának. Micsoda út ez! Keserves. Éheznek, mint a barom. Lakása egy héten kétszer ha van. Még a nyáron csak tűrhető volt, de most hideg van és esik. Az emberemmel hol itt találkoztam, hol ott. Néha jó ruha van rajta, néha rossz. Mikor rossz, akkor tudom, a jót beváltotta kenyérré vagy lakásra. Vagyunk most már többen, akik segítjük, gondolom, vagy öten, de hát kevesen vagyunk, szegények is vagyunk, így az öreg betörőnek nehéz. De bírja s én hamarabb elcsüggedek, mint ő. Néha ő

végasztal — nem groteszk? — ő:

— Lesz ez még jobban is, szerkesztő úr. Gondolja el, nem könnyű a dolog tizenhat évi jegyház után. Mert én ezt senkinek el nem hallgatom.

Pár helyen próbáltam is kérdezősködni utána; valóban mindenütt megmondotta, hogy ő kicsoda. Hát nem érdekes, hogy így, a multja terhével, akar talpra állni? De azt mondja: így igazságos. Minden héten rendszeresen eljön hozzám és beszámol, mit végzett. Már volt kifutó, de fiatalabbat kaptak s őt elbocsátották. Volt egy kis kávéházban ruhátáros, de a kávéház közben bezárt. Most valamivel ügynökök. Három hónapja küzködik, de még nem lopott. Megmondaná, mert mindent elmond őszintén. Három hónapja küzködik egy sánta és püpos nőért, akit sohase látott, de akit elképzelt és akit óhajt magának. Ez az ötvennyolc éves szabadult betörő, olyan energiával, mint egy fiatal.

Én meg minden héten türelmetlenül várom a keddet, vagy a pénteket, ezek a napjai, hogy jön-e s mennyire van. Akik látják mind ezt, mondom, nevetnek vagy elidegenednek vagy aggódnak. Hinni, azt hiszem, senkise hisz. Azt mondják, romantikus vagyok. No jó. Legyen. De ha egyszer ez az ember megfogja a kenyeret és rátalál a nőre, a püposra és a sántára! No, mi lesz akkor?

Akkor nekem lesz igazam és — eggyel többen leszünk emberek!

Utazás Neuchateltől Neuenburgon keresztül Hivácig...

Neuchatel—Neuenburg (Munkatársunk levele.)

A tó partján ülünk néhányan a hosszú padokon az őszi napmelegben, amely itt olyan édes és enyhe, mint a szűrt must. A hátunk mögött a gyógyterem nagy üveg ablakait már betették, a délutáni tea zenéje azonban a falakon keresztül is kihangzik. Magyar dallamokat játszanak, valamelyik operett népies zenéjét. Az ütem kísértő, nyilván nem magyarok húzzák.

A pad előtt, közvetlenül a víz partján, öreg francia munkás könyököl a csákányára s hosszú, tréfás beszélgetést folytat ismerősével. Már legalább egy órája tart a beszélgetés. Közben kétszer is megtömi az öreg a pipáját, a beszélgető felei is kicserélődtek. Hirtelen újra munkába kezd nagy buzgalommal. Középkorú, tömzsi férfi ugrik le előtte a kerékpárjáról. Láthatólag munkaadó gazdája. Kissé elégedetlenkedik a munka eredményével. Az öreg hosszan és nagy szakértelemmel magyarázza a nehézségeket, melyeket le kellett küzdenie. A tömzsi ember belenyugszik, utasításokat ad másnapra és elkarikázik.

Közben hat óra lett. Az öreg összeszedi a szerszámjait, felszedelődik s nyugodalmas léptekkel elindul hazafelé.

A zene tette-e vagy ez a jelenet, de egyszeriben otthonosan érezzük magunkat e szelíd tó partján ebben a szép, öreg városban, ahol minden lépten-nyomon a fiatalsággal találkozunk az utas. Azzal a sok fiatal idegen fiúval és leánnyal, kik idejöttek, hogy a szakmai képzettséggel egyidejűleg a francia nyelvet is tökéletesen elsajátítsák.

Az iskolák városa

Neuchatel állomás magasan a hegyoldalon van. Szőlőhegyek és gyümölcskertek között fut a vonat. A tóhoz kanyargós kis utcák vezetnek le, a régi városnak emlékei. Az óvároson keresztül, melyben a németes és a franciás építkezés, a dél és az északi ízlés érintkezik, hamarosan a tó partjára ér az utas. Több kilométeres gyönyörű sétány szegélyezi a mélyen zöldszínű tavat. Minden svájci tónak más a színe. A genfi gyönyörűen kék, a zürichi acélosan sűrű, ez zöld, kékeszöld.

A sétányt úgy vágják bele a Jura szikláiba, melyek idáig lenyúlnak. A kőpárkányzatot, mely az utat szegélyezi, a sziklákból hagyták meg dísznek. A kicsinyke kikötőben minden megvan, ami kikötőkhöz tartozik: apró gőzhajók mellett motorosok himbálóznak, a bolyákon kicsiny zászló lengedez a hullámtörő moló is van. A kikötő körül hatalmas középületek: a postának a palotája, néhány lépésre a városháza görög-oszlopos régi épülete.

Azután a különböző kereskedelmi és egyéb főiskoláknak díszes palotái. Neuchatel ugyanis az iskolák s az internátusok városa. Ez különösen ilyen szép őszi délutánon ötlük szembe. A végtelenül hosszú árnyas sétányon, ahol szinte minden két fa között van egy pad, minden padon leányok ülnek: a különböző kereskedelmi iskolák és internátusok növendékei.

Nyilván újoncok, kik még nem szokták meg a tájképnek a szépségeit és szokatlanságait, avagy pedig idejöttek, hogy a térdükön levelet írjanak haza. Az elhagyott otthonba. Az otthonjuk bizony nagyon messze lehet. A legtöbbször a messzi északról került ide a nyugati Svájc szelíd tavai mellé: angol, svéd és német szavak foszlányai keringenek a levegőben néhány elkésett pillangó társaságában. A tóparti park virágos szőnyegei frissek és üdék, mintha most terítették volna ki ezeket ide az idegenek lábai elé. A kioszkból még a nyári zene harsog, bár nem sok már a vendég. A szezon végét azonban pontosan betartják.

Néhány nap múlva nagy szüreti ünnepség színhelye lesz ez a tóparti sétány s a körébe fűzött sokféle kert. Lesz néprajzi felvonulás, virágos kocsi, konfetti csata és nagy vidámság. Különvonatok fogják idehozni a havasok tövében lakó északi részek lakosságát, bennünket azonban még ma tovább visz innen a vonat.

Könnyű a svájciaknak! Kicsiben tisztán és takarosán egész Európa az övék. Ha akariák, idejönnek a neuchateli és genfi tó közé és Franciaország kellős közepében vannak. Ha mást gondolnak, felülnek a Lötschberg vonatra, átbújnak a Szentgotthárdon vagy a Szimplonon, kiszállnak Luganóban vagy Locarnóban s kicsiny-

ben megkapják Olaszországot. Hogy pedig a harmadik nagy nyugati kultúrában se legyen hiányuk, annyi angol van itt mindig, hogy a vonaton néha kétsége van az embernek afelől, milyen országban is utazik tulajdonképpen. Az angolok legalább úgy viselkednek, mintha otthon volnának. Kényelmesen elterpeszkednek, nem sokat törődnek a szomszédaikkal, a kalauzokat és hordárokat angolul szólítják meg. Ezek pedig kifogástalan angolsággal adják meg a kért felvilágosításokat...

Népek és nyelvek

Neuchatel, németül Neuenburg, magyarul — Ujvár. Még véletlenül sem fordul elő, hogy beszéd közben a német Neuchatelt, a francia Neuenburgot emlegetne. Ebben nincs semmi politika, természetes és önkéntelen jelenség ez. Amikor az ember a nyelvekkel együtt minduntalan hallja a helységnevek e váltakozásait, érzi csak igazán, hogy mennyire hozzátartoznak ezek a helységnevek a nyelvek szokásához. Milyen furcsa és neveléses volna ügyebár, ha a franciák itt Neuenburgot és a németek Neuchatelt mondanának?...

Régen volt, amikor ez a vár új volt. Megvan azonban ma is teljes épségben. A falak a kicsiny kémlelő tornyok, a hatalmas tornyos bástyák, a mellvédek, a vízholdok sikkátorok, a felső várpiacra a tisztes székesegyház, melyet csúcsíves korridor köt össze a kolostorral és azon túl a tulajdonképpeni várkastély harmincméteres meredek falával, hol egykoron gőgös és keményöklű grófi nemzetségek uralkodtak.

A székesegyház előtt papi ércszobor a város külön reformátorát ábrázolja, kiről az általánosabb történelem nem igen tud. A falakon belül gyönyörű öreg fák, melyekről azt szeretné hinni az ember, hogy egykorúak a falakkal. Ezt jól esik hinni, mert ezek a fák élnek, a leveleik sugognak s láthatatlan szálak fonnak ebben az őszi hangulatban, azokkal a régi időkkel, amikor ez a vár ennek az egész környéknek a központja, a maga nyers és erőlyes módján a közös munkának s a közös védelemnek irányítója volt.

A várban most Neuchatel kanton kormányzata székel: ez a város és a környék szabad és független polgárainak önkormányzata ez, mely csak fontos és nagy közös ügyekben veti magát alá a helvét szövetség törvényeinek.

A vár mellvédjén üldögélve, ahonnan a város lüktető életébe nyílik kilátás, gondolkozni lehet e sajtóosan svájci fejlődés tanulságain és törvényszerűségein.

Neuchatel kanton kormányának uralma bizonyára nem sokkal nagyobb területekre terjed

ki, mint az a föld volt, mely Nuenburg grófját vallotta urának. A svájci fejlődés megőrizte a középkori berendezkedésekből azt, ami jó és célszerű volt: a népek és vidékek szerint alakuló önkormányzatokat, hol a helyi dolgokban a helyi szokások döntenek.

Nem rombolta le a grófi várat sem, hanem elhelyezte benne — a kantoni kormányt. Ez a szabad és okos szellem, mely egyesíteni tudta a középkornak rendi és területi megoldásait az újkori fejlődés szükségleteivel, az Alpok magas völgyeiben született meg, ahová nem tudott eljutni a francia királyok, az olasz hercegek és a német császárok kardja.

A szabadságnak és okosságnak ez a kristályosodási pontja pedig vonzani kezdett a szélrózsa minden irányában. Így tapadtak hozzá északon a más törzsi németek, nyugaton a francia kantonok, melyek e nagy távolság miatt ki tudtak síklani a francia királyok markából. Keleten a habsburgi birodalom szökevényei s délen a ticinói olaszok, kik a vállukat az Alpsek sziklafalának vetve védték meg a földműves gazda örökletes szabadságát.

Svájci akkadok

Alkonyodik. A vár udvarán egyre gyéribben járnak-kelnek az emberek. Már csak azt látni, hogy alakok mozognak s nem kell sok fantázia, hogy a bugyos golfnadrágot középkori culottenak lássa az ember.

A kékes pára, amely lassan leszáll a városra, nyilván ugyanúgy szövődik s ugyanolyan színű, mint azelőtt hosszú századokkal. Az ezernyi villanylámpa épp olyan nehezen tör keresztül rajta, mint hajdan az olajmécsesek világa.

Ezek a svájci várak, ahol a középkori törvénykező urak helyét az igazi népi uralom egyszerű becsületes és tiszta formái foglalták el, az európai terület történelmi fontosságú pontjai közé számítanak.

Ezekről a gonddal őrzött és karbantartott várfokokról egyforma világossággal lehet kilátni a múltat és a jövőndőt. Ezek a pontokon érnek össze az európai népek, ahogyan hatalmas épületek és bonyolult szerkezetek valahol összeérnek. A tapadó pontok azt mutatják, hogy az összekapcsolódás erős és hibátlan. Ennek az egész európai szerkezetnek tehát alapszámban véve igen erősnek kell lennie, akármit is mutasson a távolabb széles felületek sokféle hajladozása és ropogása.

Ezek a svájci várfokokon érnek ezenkívül össze az európai nagy emberi korok is. Innen ma is pontosan lehet látni azt a történelmi vonalat, ahol a középkor megszűnt és kezdetét vette az újabbkor. Ez a vonal sem mutat semmiféle csúf és erőszakos dűrdorodást, semmi elgörbülést: pontosan, simán összeillik és tapad ez is.

Ebből az látszik, hogy ennek az újkornak nem illik és nem okos megtagadni a középkort, mert hiszen összefügg azzal. Egyetlen darabot alkot, mint a fa törzsében az egymásra boruló égvűrűk.

Sulyok István dr.

Ötvenéves a newyorki Szabadság-szobor

Félszázados fennállását ünnepli a newyorki Szabadság-szobor, amennyiben a napokban éppen 50 éve telt annak, hogy a newyorki kikötő bejáratánál felavatták a hatalmas szoborművet. A Szabadság-szobor azóta éppúgy jelképévé vált az Egyesült Államoknak, mint a newyorki kikötő grandiózus felhőkarcoló-erdője, vagy társadalmi téren az örülettel határos rekord-hajhászás. A Szabadság-szobor ötvenéves jubileuma alkalmából különféle ünnepségeket ülnek az amerikaiak. Az ünnepségek keretében főképpen Franciaország és az Egyesült Államok hagyományos barátságára utalnak majd. A Szabadság-szobrot ugyanis a franciák ajándékozták Amerikának, így emlékeztetve az amerikai társállamokat arra a segítségre, amelyben őket az Anglia ellen vívott függetlenségi harcban részesítették. A legérdekesebb a dologban, hogy az amerikaiak eleinte csöppet sem voltak elragadtatva ettől a monumentális ajándéktól. A Szabadság-szobor ajándékozásának ötletét Labouley francia író vetette fel és amikor Bartholdy elzárta szobrász Amerikába utazott, hogy a szobormű felállításához előkészítse a talajt, legnagyobb meglepetésére a különbözőbb ellenállással és szabatálással találkozott. Voltak, akik azért tiltakoztak, mert

szertük a „kolosszus“ visszatérést jelent a pogányság eszmevilágához, a legtöbben azonban attól féltek, hogy a szabadság nemtörődő kezében tartott fáklya állandó kivilágításra felhasznált petróleum tulsok pénzbe fog kerülni. Bartholdynak rendkívüli fáradságába került, amíg le bírta csillapítani az ellenkezőket, de Amerika végül is beadta a derekát. A philadelphiai világkiállítás mutatták be előbb a szobormű egyes részleteit, 1885-ben pedig az „Isére“ gőzös 214 hatalmas ládában áthozta Európából a szobralak rézből öntött darabjait, amelyekből azután a newyorki öbölben a Bedloe-sziklafokon összeállították az óriási szobrot. A Szabadság-szobor 71 méternyire magaslik fel a tenger színétől és már kilométerekről fogadja az Amerikába érkező európai utasokat.

Figyelem!

Legolcsóbb perzsa szőnyeg beszerzési forrás, rendelésre és készen. Mindenféle gypju fonalak és felveto anyagok, mintázott és festett zsákszőnyegek nagy váiasztékban. Hozzávaló sodrott gypju fonalak minden színben csak s a „FORTUNA“ szővődében szereshetők be. Irádeca. Strada Vlăhuța 4. szám, az udvarban.

Baldwin angol miniszterelnök helyzetismertető beszédet mondott a londoni főpolgármesteri díszlakomán

Eden ugyanakkor pohárköszöntőjében külön üdvözölte Ribbentrop német nagykövetet és Beck lengyel külügyminisztert. — MacDonald rosszul lett a díszlakomán

Londonból jelentik: Az angol főváros főpolgármesterét hagyományos szokás szerint sok dísz között avatják föl s ez avató szertartások közé tartozik a lakoma is, melyen a kormány és a diplomáciai testület is megjelent. Az ideai avató díszvacsora most volt s ez alkalommal Eden külügyminiszter külön pohárköszöntőt mondott. Ennek során köszöntötte a diplomáciai testületet és melegen üdvözölte Ribbentropot, az új német nagykövetet, valamint a szintén jelenlévő Beck lengyel külügyminisztert.

A Lordmayer felköszöntőjére Baldwin miniszterelnök válaszolt. Ennek során hangzott, hogy a City nem ragaszkodik a pénzügyi vezér szerepéhez. Anglia örömmel megosztja más államokkal a felelősséget a világ hitelének szabályozására.

Anglia túlhaladt a válság mélypontján, de még nagy javulás szükséges, amit csak a nemzetközi kereskedelem fellendítésétől lehet csak várni.

Baldwin a továbbiakban örömmel jelentette egy kiegyenlítő és kereskedelmi egyezmény megkötését Olaszországgal. Anglia és Olaszország viszonya — úgy mond — a Földközi-tengeren nem ellentétes, hanem egymást kölcsönösen kiegészítő. Reméli, hogy a tervezett öthatalmi értekezlet a locarnói egyezmény pótlására hatalmas lépést jelent az általános európai elintézés felé.

A Dardanella-egyezmény — mondotta a továbbiakban Baldwin, — szerencsés precedens a vitás kérdések tárgyalások útján való elintézésére. Anglia ismét barátságos együttműködést remél Roosevelt kormányától. Az angol kormány benemavatkozási egyezményrel igyekszik megakadályozni a spanyol polgárháborúnak a határon túl való átterjedését. Szoros együttműködést óhajt az angol kormány Lengyelországgal is.

Anglia fölfegyverkezéséről szólva Baldwin kijelentette, hogy a kormány igyekszik az ország védelmét megerősíteni, de nem titkolja, hogy

újabb európai háború olyan szenvedéseket idézne elő, amikhez képest az előző háború szenvedése boldogságnak tetszenék.

Kivánatos lenne ezért a fegyverkezések általános csökkentésére irányuló egyezmény létre-

jötte, mely a béke alapján biztosítaná Európát a háborús veszedelemtől. Enélkül nem biztosítható az emberiség békéje.

Baldwin beszéde alatt MacDonald rosszul lett. Leánya, Izabelle fölnyitotta a beteg díszruhája magas gallérját, s áttámogatták a másik terembe, ahol magához tért.

A predeali forgalmista felelős a vasuti összeütközésért

Bucuresti. Saját tud. A predeali összeütközéssel kapcsolatban a vizsgálat megállapította, hogy ez elsősorban Jonescu Emil predeali forgalmi tisztviselő intézkedésének tudható be, aki feltételeesen adott a mozdonyvonat indítására parancsot, vagyis, ha a gyors beérkezett. A felelősség ezután a mozdonyvonat első mozdonyának vezetőjét terheli, aki nem várta be a gyorsvonat érkezését.

Pop Valér minisztert álmában érte az összeütközés. Kirepült ágyából és eléggé megülödtette magát. Különösen a jobb karját fájlatja, úgy hogy tegnap nem is ment fel a miniszteriumba.

Mihelyt az összeütközés híre megérkezett a fővárosba, Tomasiu, a miniszter kabinetfőnöke, autón a helyszínre hajtatott, de már nem találta ott a minisztert. Az éjszakai sötétben gyalog tette meg a pár kilométeres utat Predealig s Román Valérral együtt a braşovi prefektúra gépkocsiján jött Bucurestibe.

Előkészületek a bécsi hármastalálkozóra

Ciano gróf olasz külügyminiszter az osztrák államférfiakat tájékoztatta az ő németországi tárgyalásairól. — A Habsburgok visszahozatalát Berlin még mindig ellenzi

Bécsből jelentik: Schuschnigg, osztrák szövetségi kancellár hétfőn este a schönbrunni kastélyban vacsorát adott az ott tartózkodó Ciano gróf tiszteletére. A vacsorán jelen volt Rudnay magyar követ is. Utána az udvari színházban balett-előadás volt.

Hivatalosan jelentik, hogy a délután folyamán Schuschnigg, Ciano és Schmidt együtt megbeszéléseket folytatott. Este Schuschnigg és Schmidt feleségével látogatást tett Ciano-nál az Imperial-szállóban.

Bécsi jólétesült forrásból közlik, hogy a hármastalálkozó megkezdése előtt Ciano rész-

letesen tájékoztatta az osztrák államférfiakat a berlini és berchtesgadeni tárgyalásokról.

Kánya, magyar külügyminiszter kedd este érkezik Bécsbe és szerdán megkezdődik a hármastalálkozás.

A bécsi értekezlettel a francia félhivatalos Le Temps is foglalkozik. Szerinte meglehetősen csökkent annak lehetősége, hogy a kisantant-államok között őszinte közeledés jönné létre. A Habsburg-trón visszaállítására tekintetben a lap tudni véli, hogy azt Ausztriát illetően Németország ellenzi s ezért egyelőre még nem időszéri.

Stalin Moszkvából Párizsba akarja költöztetni a kommunista nemzetközi központját

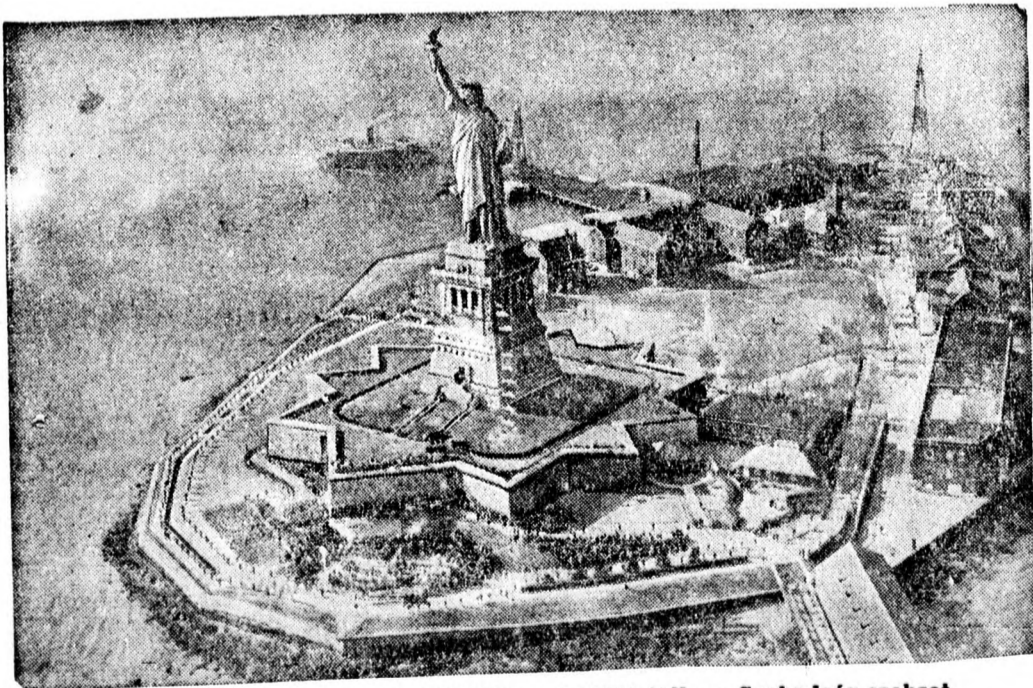
A francia polgári baloldaliak is aggodalommal fogadják az átköltözés tervét

Párizsból jelentik: A République (a radikális párt jobboldalának a lapja) úgy tudja, hogy a III. Internacionálé központját Moszk-

vából Párizsba akarják áttenni. A szovjetkormány mindig különbséget tett a III. Internacionálé és a szovjet között, de Stalin azt akarta, hogy azért annak a központja is kezűgében legyen. Most ez a helyzet megváltozott. Mióta Stalin igyekszik kidomborítani a szovjet nemzeti jellegét, érdekében áll, hogy a III. Internacionálé központja ne Moszkvában legyen.

Ha az Internacionálé székhelyét Párizsba teszik át, akkor Németország gyanuja és figyelme a Nyugat felé fordul és Franciaország az orosz szovjet javára a villámhárító szerepét fogja játszani.

— Lehetséges, — írja a lap, — hogy egyelőre Katalóniába teszik át az Internacionálé székhelyét s odaköltözik Dimitroff utóda is. Rövid idő után aztán Barcelonából Párizsba helyezik át. A lap megállapítja, hogy ez nem pusztán föltétel, hanem komoly formában fölmerült terv. Egyes francia baloldaliak, akiknek forradalmiságuk a girondeistákig vezet vissza, örömmel látnák Franciaországot a III. Internacionálé központjává. Viszont az ország sorsát több előrelátással féltő többi baloldaliak az átköltözést végzetesnek tartanák. Maga a lap is megállapítja, hogy ennek a tervnek megvalósítása azonnal háborút és Franciaország biztos vereségét idézné elő.

Ötven éve, hogy Newyork klötőjében felállították a Szabadság-szobrot. Ez alkalommal nagy ünnepeket rendeztek, amelyeken Roosevelt mondott ünnepi beszédet

A fasiszta Olaszország

gazdasági csodáit tanulmányozták a romániai Mezőgazdasági Kamarák igazgatói

Satu-Mare. Saját tud. Alexandrescu Miklós, a román-olasz kultúregyesület elnökének kezdeményezésére a Mezőgazdasági Kamarák igazgatói a földművelésügyi minisztérium támogatásával körúton voltak Olaszországban, a fasiszta gazdasági rendszer és az olaszországi modern földművelés tanulmányozása céljából. A kiránuláson huszonnégyen vettek részt, közöttük Perianu Lázár, a satumarei Mezőgazdasági Kamara igazgatója, aki országos viszonylatban is egyik legelismertebb földművelésügyi és gazdasági szaktekinetly. Perianu ezelőtt három évvel hivatalos kiküldetésben már bejárta Amerika jórészét és az ottani mezőgazdálkodást tanulmányozta.

Most lapunk munkatársának az alábbiakban mondotta el érdekes olaszországi tapasztalatait.

Az olasz földreform

— Október 15-én indultunk el Bucurestiből és november 7-én tértünk vissza Romániába. Felejthetetlen élménnyel gazdagodtunk. Elmondhatom, a fasiszta Olaszország lakosság jóléte érdekében kifejtett hallatlan erőfeszítésével valóságos csodákat művelt.

— Utunk során Velencében állapotunk meg elsősorban. A lagunák városából kirándultunk arra a helyre, ahol évekkel ezelőtt még náddal, sással benőtt, fertőző leheletű mocsarak terültek. Ma jól művelt földeken, mintagazdaságokban hasznos munkára fogták be itt a földet. A víziszármások birodalma helyén falvak épülnek, műutak szelik a rónaságot, ekét vontató traktorok rohannak bömölve, vagy egy-egy ökörpár ballag a borona előtt. Mussolini Olaszországa hozzákezdett a megoldhatatlannak látszó feladathoz: *A gazdasági függetlenség és önállóság megteremtéséhez.* E végett mindenekelőtt a saját hazája földjét kellett teljes egészében megszereznie. A mocsarak tulajdonosait tehát az állam felszólította, hogy csatlakozzanak a lecsapolási munkálatokhoz, amelynek költségeit 50—75 százalékig az állam viselte. A magánosok azonosították magukat a kormány szándékával, de voltak részvénytársaságok, amelyek érdekeiket nem látták a lecsapolás által biztosítva. Ezeket a területeket az állam egyszerűen kisajátította, hogy később a frontharcosoknak adja tovább. Az ártalanítás e területeken a mérnöki tudománynak egyik legszebb diadala volt. Bár a természeti adottságok segítettek, mivel a szárazföld itten állandó esést mutat a tenger felé. Ebben az irányban építettek ki tehát a csatornázást, amellyel leveztették a lápok, mocsarak poshadt vizét, hogy nyomában új, viruló élet fakadjon.

— Velence közelében így keletkezett *Sandona di Piave* városa, amely középpontja ennek a termékeny telt azelőtt lápos területnek. Környöskörül az állam nagy telepítési akciót kezdett. Először a frontharcosok jöttek számításba, de csak azok, akik büntetlen előéletűek s *legalább kilenc gyermekük van.* A megfelelő földterületen kívül modern lakóházat, gazdasági felszereléseket és nemesített vetőmagot kaptak az államtól, nem ingyen, hanem hitelbe, amit részletekben, megerősítés nélkül fizelhetnek vissza. Tulajdonukban azonban addig nem végeztették ezeket a telepéseket, amíg a hivatalos szervek meg nem győződtek kinek-kinek becsületességéről, s arról, hogy a kapott földből szakszerű művelés által a legjobb hozamot fogja kikényszeríteni. Csak ezután helyezték birtokba az új tulajdonosokat.

A mezőgazdasági munkásság és a nagybirtok viszonya

— Olaszországban a nagybirtok ma is érintetlen. Mussolini nem bántotta azt. Neki nem kellett földreform, azonban a nemzeti érdekek szemelőtt tartásával, államfelügyelet mellett, megfelelő jogviszonyt teremtett a nagybirtokosok és a mezőgazdasági munkások, illetve a törpebirtokosok között. Az államberendezkedésben ugyanis ez a két réteg igen erős oszlopa a gazdasági életnek. Ma az olasz nagybirtokosok szövetsége a mezőgazdasági munkások és törpebirtokosok szövetségével évenként úgynevezett *kiszármási szerződést köt,* az állam legfelsőbb hozzájárulásával. *A nagybirtokos a művelésre*

váró földön kívül lakóházat, gazdasági felszerelést és vetőmagot ad szerződő társának, a munkásnak, a birtok hozamában pedig szintén megállapított arányban osztoznak.

— Az ilyen egyezés becsületes munkára serkenti a földmunkást, akinek mindene megvan, mondhatni teljesen a maga ura, boldogan él és sorsával ugyancsak megvan elégedve.

Szegény a föld, de gazdag a lélek

Perianu Lázár igazgató ezután arról a heroikus küzdelemlről szól, amelyet az olasz nép a sovány olasz földdel vív. — Az olasz föld történelmi multja nagy, természeti szépsége sok helyen csodás, de mezőgazdasági szempontokból nagyon szegény. Ezért Olaszország nagyon is rá volt utalva szomszédaira. De az utóbbi évek eseményei önellátásra tanították. E miatt, de meg vezérének szüntelen buzdításai miatt is, az olasz nép hihetetlen szívóssággal és határtalan lelkesedéssel látott hozzá, hogy megvalósítsa a lehetetlent: az önellátás programját. *Az olasz*

Szövetkezeti értékesítés a közvetítő kereskedelem kizárásával

— Az állam nemcsak a termelésben, hanem az értékesítésben is segíti a földműves osztályt. Termelők szövetkezete alakult, hogy kizárja a közvetítő kereskedelmet s az így kapott fölösleggel is növelje a termelő nyereségét.

— Betakarítás után a földműves nincs arra szorulva, hogy termését azonnal áruba bocsássa, amint az minálunk általában van. Olaszországban a Termelők Szövetkezete minden jelentősebb helységben raktárral rendelkezik, ahol átveszik a termést és az arról adott előismervényen pontosan feltüntetik a minőséget. A termelő, ha pénzre van szüksége, ezzel a nyugtával elmegy a bankba, ahol kiszámítják az elraktározott termény értékét s annak nyolevan százalékát kölcsönképpen azonnal folyósítják. A termelő aztán nyugodtan megvárhatja az üzletileg legmegfelelőbb időt s csak akkor ad tovább munkája gyümölcsét.

Gyümölcs és teigazdálkodás

— Olaszország állatállománya szegény, így teigazdálkodása sem bőséges, de ami van, az mintaszerű. Tejterméket keveset állítanak elő, inkább konzerválják és elszállítják a tejet a távolabbi vidékekre. *Ma már Abesszíniában is hazai tejet isznak az odaszakadt olaszok.* A tejkonzervet úgy állítják elő, hogy a tejből eltávolítják a vizet, de olyan tökéletes eljárással, hogy a vitamintartalom érintetlen marad. Az így nyert tejszövetet dobozba zárják és rendeltetési helyére szállítják, ahol azután ismét hozzáadják az eltávolított vizet.

— Gyümölcsben, ami minket is érdekel, a baracktermelés mutat sok észszerűséget.

Látogatás az afrikai gyarmatokon

— Olaszországból áthajóztunk Líbiába, hogy az olasz gyarmati gazdálkodást is tanulmányozzuk. Tripolisban szállottunk partra, ahol megint az észszerű olasz gazdaságpolitika gyönyörű eredményein ámulhattunk. Tripolitániában külön olasz koloniákban élnek az anyaországból kivándorolt telepések, akik hihetetlen erőfeszítéseket tesznek a steppek és sivatagok meghódítására. Ahol régebben karavánutakon közlekedtek, ma betonutak fehérlenek a napfényben s rajtuk modern társasgépkocsik és teherautók szállítják az utasokat, a nyersanyagot, ipari terméket vagy a föld termését. Az autóbuszokon rádióleadó és felvevő állomások vannak, hogy baj esetén értesítéseket adjanak le vagy vegyenek fel. Líbiában kétezer km betonutat építettek az olaszok s amikor készen volt az úthálózat, hozzálítottak terveik további részének a megvalósításához.

— Tripolitániában jelenleg 55 ezer szarvasmarha van, de az itt tenyésztett marhafaj apró növésű, amin keresztjezéssel akarnak segíteni. *Erre a célra az európai országokból vásrolnak tenyészállatokat.* A juhállomány 650 ezer darab, de gyapjuk nem elég finom. Ezen is európai fajok keresztjezésével próbálkoznak javítani. *A besszaróhajú szarvasmarhákhoz is átlakoztunk.*

— Gyébként Balbo marsal kihallgatáson

föld szegény, de népének lelke ma hihetetlenül gazdag, mert van benne hit, remény és törhetetlen akarat.

— Az egész Olaszország ma egy féltő gondattal kezel, rajongva szeretett virágoskert. Nem elégedtek meg a lápok, mocsarak lecsapolásával, hanem az öntöző víz szállítására is nagy gondot fordítottak. Ahol nincsen a közelben folyó, vagy patak, amelynek vizét a szántóföldek locsolására fel lehetne használni, ott mélyfúrású kútakat létesítettek és motorikus géppel hozták felszínre a vizet. A racionális gazdálkodás a kibontakozás teljében pompázik. A szántóföldeken eperfák véglátáhatatlan sora, levelük a selyemhernyókat táplálja, ami viszont a gazdálkodó réteg egyik mellékereseti forrása mellett a selyemipart is virágoztatja. A fák között szőlőtőkék kúsznak hosszú indáikkal az ég felé, majd rákanyarodnak az eperfákra és tovább futnak a kifejlesztett rudakon. De minden úgy van elrendezve, hogy ne vessen árnyékot a vetésre. Tehát az a föld, amelyet minálunk például kizárólag búzaföldnek, vagy más célra használnak, ugyanott hármastól szolgál, három terület helyett dolgozik. Ősz felé, amikor már elmúlt a selyemhernyószexon, ismét levélbe szökken az eperfa ága, amit szintén nem hagy kihasználatlanul az olasz leleményesség. A leveleket „*leszüretelik*” és különleges eljárással *elraktározzák télire állati tápláléknak.* Ez különösen Észak-Olaszországban van így.

Az öntözés szükségessé teszi a bő trágyázást, amit olcsó pénzen árusított műtrágyával, eszközölnek.

fogadott bennünket és szívélyesen elbeszélgett velünk, majd *Belini* kapitányt adta mellénk kísérőül.

Az ipari munkásság helyzete

— Megfigyeltük az ipari munkásság helyzetét is. Kérdéseinkre kijelentették, hogy helyzetükkel meg vannak elégedve. A fasiszta Olaszország új utakra vitte ezt a népreteget is. A gyártelepek mellett munkáskaszinók vannak, a gyárakban modern ebédlők, hatalmas fürdők. Mindenek felett pedig van gondtalan megélhetést biztosító fizetés. A munkanélküliség ismeretlen fogalom.

— A munkásosztály gyermekeit különös gondattal neveli az állam. A mi kisdédóvóinkhoz hasonló intézmények vannak, játszósobákkal, étkezőkkel, tanulószobával, fürdővel. A gyermekeket ide adják be a szülők minden reggel. Az állam látja el őket eledellel s csak este mennek haza. Tízéves korukban mint kis ballilák már fegyvert forgatnak.

Egy párt az egész ország

— A fasiszta párt — mondotta Perianu Lázár — az olasz közélet burokja, minden ennek a keretében történik és ez áll mindenek felett. A hatóságokra a párt emberei ügvelnek, akik mindenütt ott vannak; szinte az állam szemének lehetne őket nevezni. Az egész ország egy párt. Mussolini az olasz polgár nemzeti oltárképe. Bízunk benne rendületlenül.

Általában el lehet mondani: az emberek törvénytisztelek, vallásosak és boldogok.

Kell ennél egyéb?

Boros István.

Erre a könyvre várt Ön!

A meghüléses betegségek megelőzése

A CSECSEMŐKORTÓL AZ AGGKORIG.

Írta: dr Müller Vilmos, kir. tanácsos, főorvos. Ezen időszaki és rendkívül fontos könyv tartalomjegyzékéből:

Van-e meghülés?

Hogyan védekezzünk a meghülés ellen?

Hogyan védjük meg csecsemőinket és kisgyermekünket a meghülés ellen?

Hogyan védjük meg magunkat a meghülés ellen?

Mi is történik testünkben, ha meghülünk?

És ha mégis meghülünk, mit csináljunk?

A meghüléses betegségek elleni óvintézkedések az aggkorban.

A „meghüléses betegségek” különösen lerontják a szervezet ellenállóképességét! Mindenkinek saját érdekében a legsürgősebben olvassa el a rendkívül fontos ságu művet!

Ara 45 lei és portó.

Kapható KIADÓHIVATALUNKBAN.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Heföldön: Egész évre 800, félévre 400, negyedévre 210, egy hóra 70 lel.
Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P. Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
Telefon: 27.

Felelősszerkesztő: **PERÉDI GYÖRGY**
Cluj-i szerkesztő: **dr Sulyok István**
Cluj, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem örvünk meg és nem adunk vissza. Csak a választékos magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

Az időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Nagyon enyhe idő. Sokfelé eső és éjjel ködképződés. Mérsékelt délnyugati szél.

Bucuresti. Saját tud. Országserzte meleg idő van, napok óta. Bucuresti 17 fok, Valcov 20, Sulina 19, Cluj 15, Sinaia 14 fok melegek mértek a tegnapi nap folyamán.

AMIT A DUCE BESZÉDEBEN NEM VETTEK ÉSZRE. Napok óta hangos a világsajtó annak a beszédnek a visszhangjaitól, amelyet *Mussolini* mondott Milanóban. Az érdekek és pártállások szerint dicsérik vagy gáncsolják. Örvendeznek neki, vagy pereat-ot kiáltanak reá. A nagy zivajban szinte észre sem vették az emberek azokat a súlyos kijelentéseket, amelyekkel a Duce túl minden politikán, hitet tett az egyház, az egyházzal való legszorosabb együttműködés mellett. „A fasizmusnak 1926-tól 1929-ig tartott periódusát — mondotta *Mussolini* — a *kiengesztelés korszakának nevezhetjük; 1929 február 11-én grandiózus esemény valósult meg, mely megpecsételte a békét az Egyház és az Állam között. Olyan probléma volt ez, mely 60 év óta nehezedett a nemzet lelkiismeretére. A fasizmus megoldotta, s ezzel megalázta és kiábrándította mindazokat, kik sötét jóslatokat kockáztattak meg a jövőt illetőleg. Mert kivételre fontossággal bír egy nép életében, hogy állam és egyház békében férjenek meg egymással, úgy az egyedek, mint az egész nemzet kollektív lelkiismeretében.” Beavatottak tudni vélik, hogy a beszédnek ez a része nem utolsó sorban a nemzeti szocializmus felé volt irányítva.*

AZ ALBAIULIAI RÓMAI KATOLIKUS EGYHÁZMEGYEI TANÁCS KÖZGYŰLÉSE. Cluj. Saját tud. A római katolikus egyházme gyei tanács közgyűlésére kitűzött tárgysorozat előkészítését a különböző szakbizottságok meg kezdték. Kedden reggel 9 órakor összeült a számvevő, a tanügyi és az adminisztratív bizottság s pontonként megbeszélte az igazgató-tanács jelentését, melyről már a múlt héten közöltünk bizonyos ismertetést. A bizottságok tagjai szinte teljes számban megjelentek. Az egyházme gyei tanács közgyűlése szerdán déli- előtt kezdődik s igen nagy az érdeklődés iránta.

AZ ÚJ FŐVÁROSI DIADALIV FEL- AVATÁSA. Bucuresti. Saját tud. Az újjáépített bucaresti diadalívet november 26-án fog- ják felavatni, nagy ünnepség keretében, a kor- mány, a katonai és polgári hatóságok képvise- lőinek jelenlétében.

A SZOCIÁLIS MISSZIÓ-TÁRSULAT A SZEGÉNYEKERT. Odorheiu. Saját tud. Az itteni Szociális Misszió-Társulat már évek óta gyűjtést szokott rendezni november havában a szegények részére. Az idei gyűjtést most va- sárnap rendezték, amikor az egyes középisko- lák cserkészei bejárták a várost, hogy használt ruhát, fehérneműt, cipőt, fát, élelmiszert és pénzt gyűjtsenek az elhagyottak részére. A gyűjtés igen szép eredménnyel járt.

TIMISOARARA ÉS SIMERIARA HE- LYEZTEK AZ ORADEAI ÉS SATUMAREI VASUTI MŰHELYEKET. Satu-Mare. Saját tud. A napokban rendelt érkezett a satumarei kerületi vasuti felügyelőséghez, amelynek értelmében az oradeai és a satumarei vasuti műhe- lyeket áthelyezik Timisoarára és Simeriára.

Zürichi zárlat, Párizs 20.17 fél, London 21.21, Newyork 435, Brüsszel 73.60, Milánó 22.92 fél, Amszterdam 233.25, Berlin 175, Bécs — schilling 77.50, Praga 15.39, Varsó 81.80, Belgrád 10, Bucu- resti 325

MORITFELD ÜNNEPE. Timisoara. Saját tud. Vasárnap tartották meg Moritfeld község százötvenéves jubileumát. *Pacha* Agoston dr megyéspüspököt, a község szülöttét és immár diszpolgárát nagy ünnepességgel fogadták. A püspök processziót vezetett a temetőbe, ahol imát mondott és gyászszertartást tartott. *Pflug* János uivari esperesplébános, a község szülötte mondott szentbeszédet. Este lampionos szere- náddal tisztelték meg a püspököt. Vasárnap ünepi felvonulás volt a templomba, ahol a fő- pásztor pontifikált és ünnepi beszédet mon- dott. A hősök emlékművénelő tartott ünnepség után a község díszközgyűlése következett, ame- lyen *Pflug* Henrik községi bíró átnyújtotta a püspöknek a díszpolgárságról szóló díszes ok- levet. A püspök a közgyűlésen kinevezte *Pintér* András plébánost, aki a jubileumi ün- nepesség rendezőbizottságának elnöke volt, tisz- teletbeli esperessé és tiszte szimbólumát, a vö- rös övet személyesen nyújtotta át.

Szigoru intézkedéseket tett Göring az árak és munkabérek állandósítására. Berlinből jelen- tik: Göring, mint a négyéves terv végrehaj- tója, rendeletet adott ki, amely szerint mind- azokat, akik ellenszegülnek a kormány intézke- déseinek, korlátlan börtönbüntetéssel és pénzbir- tással sújtják. A rendeletben megvalósítását látják Göring ama szándékának, hogy a legna- gyobb erővel biztosítja az árak és munkabérek állandóságát.

A COLTOI PETŐFI-SOMFA SORSA. Bu- dapestről jelentik: A Petőfi Társaság ülésén *Pekár* Gyula elnöki megnyitóját után *Havas* István főtitkár beszámolt arról, hogy a Petőfi Múzeumnak ajándékozták a Rákóczi-ut és Sip- utca sarkán lévő ház márványkútját, amelyből *Petőfi*, amikor ott lakott, ivóvizet merítette. A coltoi Petőfi-somfa gondozását a fővárosi ker- téstestrel bízták. Az ülés további előadói *Feleki* Sándor, *Lázár* Béla, *Dulka* Ákos és *Pekár* Gyula voltak.

Tanítók gyűlése Aradon. Saját tud. Az ara- di római katolikus elemi iskola helyiségében ke- rületi tanítógyűlés volt, amelyen *Wegling* János kanonok, egyházme gyei főtanfelügyelő el- nökölte. A gyűlésen résztvettek az aradi és timi- soarai s az itteni megyék iskolái és egyházkerü- leti kiküldöttjei és *Fodor* József, az Egyház- megyei Népszövetség főtitkára. A gyűlés előtt szentmise volt, majd *Wegling* János kanonok, egyházkerületi főtanfelügyelő megnyitotta a ta- nítók kongresszusát. *Láng* István a román tör- ténelemből tartott a harmadik osztályban próba- előadást. *Nárrády* Agoston igazgató *Locke* a nagy angol nevelő nevelési elveit magyarázta. *Mészáros* István silindrai tanító a régi és új népiiskolai tanterv közötti párhuzamot, *Paál* József sibi tanító a próbatanításról mon- dott bírálatot.

BÁNYASZERENCSELTENSÉG LUPENI- BEN. Saját tud. A lupeni István bányában dol- gozott *Patrascoi* György 30 éves csillás. Amint csilláját egy 50—60 méter hosszú csuszó szén- tartály alatt terhelte, a meredek esésű tartály- ból lerohanó szén fejen találta. Életveszélyes sebesülésével a vulcani kórházba szállították, de már nem lehetett segíteni rajta. Az operáció után nemsokára kiszendvedt.

ROTT NÁNDOR MEGYÉSPÜSPÖK AL- LAPOTA JAVULT. Veszprémből jelentik: *Rott* Nándor megyéspüspök állapotában javulás állott be. *Herzog* professzor, az ősz püspök kezelőorvosa megállapította, hogy az agyvérzés szerencsére nem volt súlyosabb természetű.

Nyolc hónapra itélték a satumarei Bergert valutacsempészséért. Budapestről jelentik: Ez év elején a Keleti pályaudvaron leszállították a bucaresti gyorsról *Berger* József satumarei kereskedőt, mert huzamos megfigyelés után az a gyanu merült föl ellene, hogy valutacsempészsé- sel foglalkozik. Ez a gyanu igazolást nyert. Nyolc csomagban 400 drb 20 frankos Napoleon- aranyat, ezerhárom pengőt, különféle följegyzést zürichi kifizetésekről és nagyobbösszegű lelt ta- láltak nála. Letartóztatták és fizetési eszközök- kel való visszaélés büntetése címén a valuta- ügyészség elé került. *Berger* előadta, hogy csak megbízásból utazgatott külföldre — főként Zürichbe és ott adta el a rábizott aranyakat és valutákat. Megbízóiként *Hala* Adolf, *Hegyi* Hermann, *Rein* Jenő és *Moskovits* Jakab satumarei egyéneket említette. *Berger* 8 havi börtönrre itélték és örökre kitiltották Magyar- országot területtől.

A LENGYEL KÜLÜGYMINISZTER AZ ANGOL KIRALYNÁL. Londonból jelentik: *Eduárd* király kedden a *Buchingham*-palotá- ban villásreggelin látja vendégül *Beck* lengyel külügyminisztert.

Házat vásárol Budapesten a szovjet követ- ség. Budapestről jelentik: A szovjetkövettség ed- dig a Bajza-utcában bérelt villában működött. Még tavaly tárgyalásokat kezdett egy előkelő muzeumutcai palota megvásárlásáról, de ez ak- kor nem sikerült. A pesti szovjetkövettség most egy várbeli palota megvásárlásáról tárgyal s előreláthatólag rövidesen a várba költözik fel a szovjetkövettség.

ÚJ ÖTSZÁZ ÉS EZER LEIES BANKJE- GYEK KERÜLNEK FORGALOMBA. Bucu- resti. Saját tud. Az állam és a Nemzeti Bank között az aranykészlet átértékelésére vonatkozó egyezmény következtében a pénzkibocsátó inté- zet vezetősége elhatározta a jelenleg forgalom- ban levő 500 és 1000 leies bankjegyek beváltá- sát. Az új bankjegyek december hónapban kerülnek forgalomba.

Vasuti baleset a galati állomáson. Bucuresti. Saját tud. A galati állomáson vasuti szeren- csétlenség történt. A hazatérő kongresszisták 30 vagonja alatt elfordult a váltó s a szerelvény közepén két vagon kisklott. A mozdonyvezető idejekorán megállította a vonatot, úgy, hogy csak hét sebesült van.

Életfogytiglani fegyházra itélték a blidari gyilkost. Satu-Mare. Saját tud. Ma hirdetett íté- letet a törvényszék a blidari kettős rablógyilkos- ság ügyében. A gyilkosság még ez év márciusá- ban történt, amikor is *Hotca* Stefan erdővállal- kozó meggyilkolta és kirabolta *Slevenszky* Pé- tert a 82 éves „parasztnábobot” és feleségét. A törvényszék *Hotca* életfogytiglani fegyházra itélte, míg a bűnrészességgel vádolt 4 maramu- resi gazdálkodót fölmentette. Az ügyész a gaz- dálkodók ügyében hozott ítéletet mezelebbzte s a rablógyilkos *Hotca* is élt fellebbezési jogáva-

Huszezerpengős cremonai mesterhegedűt loptak a sümegi múzeumból, Kisfaludy eredeti versével együtt Ócska hegedűt csempészték a helyébe

Budapestről jelentik: Nem mindennapi érdekességi lopási ügyben indított nyomozást a budapesti főkapitányság.

Pár nappal ezelőtt a sümegi állami mu- zeumban meglepő lopást fedeztek fel. Az egyik vitrint korán reggel felnyitva találta a muzeum őre. Azonnal jelentést tett az eset- ről *Darnay* Kálmán igazgatónak, aki lesietett a muzeumba, hogy megnézzze, mit vihett ma- gával a tolvaj. Az első szemlén mindent a helyén találtak és már-már azt kezdték hinni, hogy talán a betörő valami külső zajt hallha- tott és attól való félelmében, hogy leleplezik, munkáját félbeszakítva, elmenekült. De ami- kor tüzetesebben átvizsgálták a muzeum anya- gát,

kiderült, hogy a betörő műértő lehetett, a vitrinből ugyanis ellopotott egy 1669-ben készült cremonai hegedűt, amely mű- kincsszámba megy és hozzávetőleges ér- téke huszezer pengő

Ezt a hegedűt *Nicolaus Amacius*, híres olasz művész készítette és mint ajándék került a múzeum tulajdonába. A sötétbarna színű, cso- dálatos hangu mesterhegedű belső részében a hegedű készítőjének sajátkezű írása is benne volt, azonkívül

bele volt ragasztva Kisfaludy Károly 1812. kelettel ellátott pár verssora is.

Ezeket a sorokat maga *Kisfaludy* írta, a hege- dű akkori tulajdonosához.

A muzeumigazgató megállapította, hogy hogy ezt a mesterhegedűt a tolvaj egy egész egyszerű ócska hegedűvel cserélte ki és ez a magyarázata annak, hogy az első vizsgálat so- rán nem fedezték fel mingyárt a lopást. Egyébként budapesti detektivek utaztak Sü- megre s a vakmerő tolvajnak már a nyomában vannak.

* Az arcbőrt elcsuflító számos tisztátalanság, mint gyulladásozások, pörpörések és pattanások, amelyek elégtelen emésztés következtében támadnak, a természetadta „Ferenc József” keserűvíz használata által — reggelenként fél pohárral — rövidesen eltűnnek. Az orvosok ajánlják.

SZEMÉLYZETÉVEL EGYÜTT ELSÜLYLYEDT EGY NÉMET MOTORSHAJÓ. Hamburgból jelentik: Az „Izis” nevű német motorshajó Land's End kikötőtől 200 mérföldnyire, az Atlanti óceánon vészjeleket adott le. Több hajó segítségére sietett, de a motorshajónak nyomát sem találták. Megállapítást nyert, hogy a hajó negyvenfőnyi legénységéből csak a hajóinas maradt élve, a többi a tengerbe fullt. Az inas egy roncsba kapaszkodva tartotta fenn magát a vizen, míg egy angol gőzös észrevette és megmentette. A szerencsétlenséget bizonyára az idézte elő, hogy az orkán benyomta a kijűtblakokat s a víz behatolt a hajótestbe, aminek következtében elsüllyedt.

Szabadelőre helyezték a cotroceni katasztrófa vádlottjait. Bucuresti. Saját tud. A tábla elrendelte a cotroceni katasztrófa két ádottjának, Dobrin ácsnak és Jena Burcus építésznek a szabadelőre helyezését. Előbbinél tekintetbe vették, hogy az eddig letöltött öt hónap szinte gvertelmű az ítélet végrehajtásával. Burcusnál pedig a szabadelőre helyezés 100.000 lei óvadék letétele ellenében történt meg.

AZ ORADEAI LIBERÁLIS PÁRTNAPON DÖL EL A TIMISOARAI VASUTIGAZGATÓSÁG ÜGYE. Timisoara. Saját tud. Nistor Dimitrie dr. prefektus Bucurestiben járt, hogy a megye, város, szakkamarák és képviselők együttes állásfoglalása alapján intervenáljon a vasutigazgatóságnak és szerveinek Timisoarán való megmaradása érdekében. A vasut igazgatósága részéről azonban kijelentették, hogy a hivataloknak Aradra való áthelyezéséhez ragaszkodnak. Nistor dr. prefektus most a november 12-én Oradeán tartandó liberális pártnapon akarja a kérdést szőnyegre hozni — azon a gyűlésen dől majd el a timisoarai igazgatóság sorsa is.

ELEVENEN ELÉGTEK A FELROBBANT GÉPKOCSIBAN. Milanóból jelentik: A bergamói múton két gépkocsi egymásba rohant. Az egyik kocsis motorja fölrobbant s a kocsis hat utasa, egy leguanoi család, elevenen elégett. A másik gépkocsi vezetője csak könnyebb sérülést szenvedett.

AZ ORADEAI SZÍNHÁZ MŰSORA:

November 12-én, csütörtökön este 9 órakor: **Szent Johanna.**

Péntek délután 5 órakor: **A néma levente.** (Olcso helyárrakkal). — Este 9 órakor: **A pármái hercegnő.**

Szombat délután 3 órakor: **Méltóságos aszszony.** (Olcso helyárrakkal). — Délután 6 órakor: **Uriliány** (Olcso helyárrakkal). — Este 9 órakor: **Csavargólány.**

Vasárnap délután 3 órakor: **A néma levente.** (Olcso helyárrakkal). — Délután 6 órakor: **A pármái hercegnő.** — Este 9 órakor: **Csavargólány.**

Hétfő délután 5 órakor: **Mézeskolács.** (Olcso helyárrakkal). — Este 9 órakor: **Hamlet.**

— **Holnap, csütörtökön** este kezdi meg a Thália Magyar színház oradeai első ciklusát, a Szent Johanna című világsikerű színdarabot, amelynek a főszerepét Fényes Alice, Kovács György, Tóth Elek, Nagy István, Gróf László, Jenei, Tompa Sándor, Borovszky, Lantos, Rajnai Fülöp, Forgács, Déry Jenő játsszák. A darabot Kádár Imre rendezi. Az első esti előadást rendezés helyárrakkal tartják meg.

— **A pármái hercegnő,** az első operett premier pénteken este 9 órakor lesz. Gróf László rendezésében bemutatva, rendezés helyárrakkal.

Az idei könyvpiac nagy szenzációját

RACHMANOVA

IRGALOM

Gvár, ahol az új embert gyártják

Egy kötet ára félvaszon kötésben 100 lei.

Félvaszon propaganda kiadás 100 lei. Kapható a Magyar Lapok könyvsztyáiban. — Rachmanova megjelent és kapható művei: Szerelem, cseka, halál. Házasság a vörös viharban. A bécsi tejesasszony. Gyermekkorom.

Ne csóválja fejét hitetlenül!

Ha bizalmatlanok lettek volna, azok a játékosaink, akik a sorsjáték előző huzásain milliomosok lettek, ma is szegény emberek lennének. De reménykedtek és bizalommal viseltettek. Míhelyt elolvasták hirdetésünket, azonnal betértek a MERCUR sorsjegyjárodába és sorsjegyet vettek, egy egészet, egy felet, egy negyedét, mindegyiket, amennyit tudották akart. Zsebükben a sorsjeggyel és szívükben a reménységgel várták a huzást és ma közülük annyian boldog emberek! Nemtörődömséggel és hitelenséggel semmit sem lehet nyerni. A MERCURNÁL VÁSÁROLT SORSJEGGYEL MILLIOMOS LESZ. **A SORSJÁTÉK HUZÁSA NOVEMBER 15.-ÉN.**

MERCUR

Fiókok az ország minden városában.

A „Mercur” Kollektura Oradeán

a Dácia Bank Rt. (Menetjegyjroda) a milliós nyeremények kollekturája!

LETÖRT LÉGCSAVAR OKOZTA A LENGYELORSZÁGI REPÜLŐKATASZTRÓFÁT. Bucuresti. Saját tud. A lengyel légügyi hatóságok megállapították a Varsó melletti repülőszerecséltenség okát. Eszerint a gép egyik légcsavarja, nem tudni miért, levált s estében lefört a gép egyik szárnyát. Ezért esett a gép merőlegesen a földre.

Braşov rövid hírek. (Saját tud.) A 16 Bv jelzésű gépkocsi, amelyet Kakucs Ferenc sofőr vezetett Braşov közelében elütötte Periciag Demeter rasnovi földművest, akit haldokolva szállítottak a kórházba. — Kerek és Gyárfás famunkást, az itteni Trühl Henrik favállalat alkalmazottját munkaközben egy alázuhanó fa agyonütötte. — Ugyancsak munkásszerencsétlenség színhelye volt az itteni Astra-gyár telepe. Egy épületállvány lezuhant és három munkást maga alá temetett. Egy munkás meghalt, kettő megsérült.

Temetés. Bóltoky Sándorné szül. Kiss Piroka 23 éves korában elhunyt. Temetése ma délután lesz. (Erdélyi „Concordia”.)

Kalmár Sándor 75 éves korában meghalt. Temetése 10-én délután 3 órakor lesz a Rulikovszky-temetőben levő Steinberger-féle kápolnában. — Nagy Sándor 65 éves korában meghalt. Temetése 10-én délután 2 órakor volt Söldohagyon. (Caritas.)

Oradeai Iparosok Hitelszövetkezet Temetkezési Egyesülete értesíti „A” csoportjának tagjait, hogy özv. Popovits Mihályné és özv. Líhr Gyuláné tagunk meghalt. (452., 453-ik halott.) Ezért az esedékessé vált 10. illetve 11. lelt minden egyes tag által befizetendő az egyesület pénztárába vagy a pénzbeszedőknek. Az elnökség.

Sorsolás. A Háztulajdonosok Szövetsége felhívja az érdekelteket ház- és kötvénytulajdonosok figyelmét arra, hogy az 1934. évi 4. és fél százalékos belsőli beruházási kölcsöntkötvények 8. törlesztési és nyeremény huzását november 1-én tartották meg. A nyereményhuzási és törlesztési lista a Háztulajdonosok Szövetségeinek Rimánóczy-utca 8. szám alatt levő irodájában az érdekeltek rendelkezésére áll. A kötvények osztalékszolványai december 1-én válnak esedékessé. Ezeknek, valamint a többi állami kötvényeknek az osztalékszolványai beváltásánál ugyan csak igénybevehető az iroda közreműködése.

Háztulajdonosok Lapja. A Divizio engedélyt adott a Háztulajdonosok Szövetségének, hogy a „Háztulajdonosok Lapját” kiadhassa. A lapot a szövetség minden tagja díjtalanul fogja kapni, nem tagok részére 120 lei az évi előfizetési díj. A lap havonként egyszer, szükség szerint kétszer fog megjelenni román és magyar nyelven. A lap állandó, megbízható tájékoztatást fog nyújtani minden háztulajdonosnak. A lap szerkesztésével a szövetség dr. Lengyel Zsigmond ügyvezető elnökét és dr. Váradi Ödön társelnökét bízza meg.

Az Építőiparosok Szövetségének felhívása. Az Építőiparosok Szövetségébe tartozó szakosztályok elnökei felhívják az összes oradeai építő szakmához tartozó iparosokat, akik még nem tagjai az Építőiparosok Szövetségének — hogy érdekeik megvédése végett is lépjenek be a szövetség tagjai sorába. Minden felmerülő kérdéseikben (pl. iparbecserélés, iparváltás, mesterkönyv váltás, stb.) a szövetség titkári hivatala a tagokat díjmentes jogvédelemben részesíti. Elnökség.

Félszűcségek a lábait?

Fontos!

Olvassa el Dr. Engländer Arpád:

Ludtalg, bokasüllyedés és egyéb lábiájdalmak

megelőzése, kezelése és gyógyítása című könyvét. A különféle fájdalmas és kellemetlen lábbajokban szenvedőknek akar ez a kitűnő könyv segítséget hozni.

A tartalomjegyzékből: A láb szerkezete — Bokasüllyedés — Lábsüllyedés — Ludtalg — Harántboltozat-süllyedés — A terpeszláb — Bőrkeményedés — Tvukszem — Kalapácsujj — Karomujj — Bütvők — Lábizzadás — Körömbetegségek — Megelőzés, kezelés, védekezés és gyógyítás — Talpbetétek — A cipő — Gyógykezelések — A lábbetegségek kölcsönhatásai — Reuma megbetegedések — Ischias — Visszértágulat — Hogyan gyógyíthatjuk meg tökéletesen a beteg lábat?

Ara 65 lei és portó.

Kapható: Kiadóhivatalunkban.

A „szerencse napja”

Október 15-én az Állami Sorsjáték
211.319,164 leit osztott szét

Beköszöntött az ős és vele együtt szegényhez gazdaghoz a gond: jön a tél. De az Állami Sorsjáték 4. osztályának a huzása az ősszel együtt az egész országban szerencsét és gondtalanságot is elhozta.

A 4. osztály huzásánál mindig nagy tömeg van jelen, amelyben minden társadalmi osztály képviselőjét megtaláljuk: ügyvédek, hivatalnokok, tisztok, tanárok, munkások, szegény asszonyok, diákok... Semmi sem érdekesebb, mint a nagy huzás napján jelen lenni, a tömeget megfigyelni és ami könnyű az újságíróknak — a nyertes nevét megtudni. Ha a nyertes Bucurestiben lakik, odarohanni... többnyire a külvárosba, ahová gyakrabban tér be a szerencse, mert a játékosok nagy része is onnan kerül ki... megnézni, hogy éltek eddig és mit terveznek a jövőre...

Jótevény célra

Az eddigi huzások azt igazolják, hogy a nyereségek legtöbbször azok kezébe kerülnek, akiknek arra igazán szükségük van, míg a sorsjegyek eladásából befolyó összeg jótevény célra, kórházak és kulturális intézmények támogatására fordítatik.

Noha csak a véletlen határoz a huzásnál, mégis valahog azoknak jutnak a nyereségek, akiknek joguk is van hozzá.

A nyereségek elosztása

Alant néhány szóval be akarjuk mutatni a nyereségek elosztásának a módját.

Annak dacára, hogy a bucuresti játékosokra egész csomó nyereséget jutott, a vidéknek rendkívüli szerencséje volt. Így mind a két nagy 6 milliós nyereséget a vidéknek jutott, negyed sorsjegyre felosztva. Az egyik nyertes a furó-mester, akiről más helyütt beszélünk. A másik nyertes egy slatinai ur, M. N., a harmadik egy cahuli kiskereskedő.

A két nagy 2 milliós nyereséget is a vidéknek jutott. A szerencsések közé, akik most már gazdagok, tartozik Cristescu lelkész, a ramnicu-valceai püspökség papja és két brailai játékos.

Cluj, Oradea, Targu-Mures, Arad gyakran kerültek a szerencse útjába. Nem kevésbé szerencsés volt Moldavia és Basarabia is. Ugyanilyen szerencséje volt Constantanak is.

A bucuresti nyertesek

De ha a vidék ily szerencsés volt, nem szabad gondolnunk, hogy Bucurestiben a szerencse elkerülte. Sok millió jut az itteni játékosoknak. Ez helyénvaló is, mert Bucurestiben sokat játszanak. A szegény lakosságnak megint szerencséje volt.

Ime, néhány pillanatfelvétel a „szerencse napjáról”. Nagy esemény volt, de bizonyos, hogy február 15-én, amikor újra a 4. osztály huzása lesz, megismétlődik. Talán akkor mi is a szerencsés nyerők között leszünk? Miért ne?...

KÖZGAZDASÁG

„Bort, búzát, békességet”

SZÜRET UTÁN...

„Fáradozva emlegettük a szüret nevét,
Most már aztán vigadozva isszuk a levét.”

A novemberi napfény bágyadt sugarai búcsút intve simogatják végig az aranyárga falevelszőnyeget. Néhány nap múlva már fehér lepel borít erdőt, mezőt. Az őszi vetések halványzöldden várják a jó téli takarót, mely megvédi majd őket a hidegtől. A szőlődombokon el-elnyulik egy panaszos nóta. Dalolnak a feldők, kik betakarják az érzékeny szőlőtöskéket, hogy egész nyitászig óvja őket a fagytól az anyaföld.

A reggelek ködösek, az esték mindjobban hűvösödnek, a fáradt mécsvilágnál azon gondolkodik a gazda: „Mit eszünk a télen?”

Nem volt szűk esztendőnk az idén, bár a szárazság, elemi csapások most sem kerültek el bennünket, azért hálatalt szemmel nézhetünk az égre.

A BÚZA.

Igaz, hogy az árak általában emelkednek, s a sarki boltban mindent drágábban mérnek, mint szüret előtt. Mégis a terményárak a régié, sőt az elmúlt héten a búza ára süllyedt a gyenge kereslet miatt.

A BOR.

A borárak még nem alakultak ki. Sajnos azonban még azt sem lehet mondani, hogy általában vannak, mert a borpiacon a kereslet szinte nulla — és a bortermelők is óvatosak, nemigen kínálják az új bort. Várnak. Várják, hátha az új ecetgyártási törvény, vagy valami kivételi egyezmény fellendíti az árakat. Az utóbbi években a bortermelők nagyon megtanulták várni az árak kialakulását. Országos viszonylatban az idei bortermésünk gyenge volt, de megütötte az évenkénti átlagos termésmennyiséget. Körülbelül 5 és fél—6 millió hektoliter az idei bortermésünk.

A moldovai és basarabiai szőlőhegyek gyengén adták ezidén s hogy mégis elértük az átlagtermést, azt a banati és a transzilvan borvidékek direkttermő szőlőinek köszönhetjük. Igaz, hogy így minőségileg (mennyiségileg is) messze maradtunk a múltévi terméstől, de ennek egyedüli oka az volt, hogy az oltott faj és csemegezőlőnkhez nagyon mostoha volt az

időjárás s nagyrésztük még beérés előtt elrothadt.

JÓL ADTAK A MAGANTERMÉK.

Azt mindnyájan nagyon jól tudjuk, hogy a magántermékeknek sem a bora, sem a szőlője nem nemes és nem versenyképes, de az tény, hogy az időjárás viszontagságai iránti nem oly érzékenyek, mint a nemesített és a csemegezőlők. Az idei szüret legalább is ezt bizonyította.

DRAGUL A BURGONYA

Nagy az elégedetlenség a burgonyaárak rohamos emelkedése miatt. Néhány héttel ezelőtt még azt írtuk, hogy Brasovban 70 banitért adják vagontételben a burgonyát, s ma Oradeán 2 lei 50 banit, sőt 3 lei kérnek egy kilogramm burgonyáért s még remény sincs a burgonyaárak emelkedésének megállítására, mert a spekulatörvény jegyzékében a burgonya nem szerepel.

A kukoricaárak még nem alakultak ki s még nem ismerjük az átlagos termést, de szakörök véleménye szerint jobb lesz, mint a múlt évi. Különösen áll ez az ország nyugati részére, hol az elmúlt évben nagyon gyenge volt a termés kukoricában.

KAPÓS A ROMÁNIAI DIÓ.

Gyümölcstermésünk is elég jó volt az idén, úgy hogy cseresznyéből, almából, szilvából, szőlőből és dióból még külföldre is jutott. Különösen jelentősödik az utóbbi időkben a dió-kivitelünk s az ország majd minden városában foglalkoznak az ujjban nagyon fellendült iparággal: a diótöréssel. Most karácsony előtt meg éppen nagy évadja van a diókereskedelemlennek s az igazán jómínőségű dióbelet nagyon keresik a külföldi piacokon. A földművelésügyi minisztérium el is határozta, hogy a kipusztult diófák helyébe rövidesen újakat rakat s azonkívül több diófaiskolat létesít, hogy minél magasabbra emelje az ország diófaállományát.

NEM FÉLÜNK A TÉLTŐL.

Végeredményben megállapíthatjuk, hogy bátran szembe nézhetünk a téllal. Csak a drágasági hullámok csendesedjenek el, akkor nincs mitől félnünk, mert:

BORUNK van és senkinek sem kell, tehát marad nekünk,

BUZÁNK után sem nagyon kapkodnak, tehát az is marad,

csak a BÉKESSÉGÜNKET el ne raboltják.

MARJALAKY TIBOR.

Félmilliárd márka belső kölcsönt bocsátanak ki Németországban

Berlinből jelentik: A birodalmi kormány félmilliárd márka kölcsönt bocsát ki. A kölcsön 4 1/2 százalékos kamatozású kincstári utalványok formájában kerül jegyzésre. A kibocsátási árfolyam 98%, százalék. Az 500 millióból százat már átvett egy pénzcsoport, a többi 400 milliót nyilvános jegyzésre bocsátják. A jegyzés ideje november 20-tól december 5-ig tart.

Moga Mateit, az oradeai Munkakamara elnöke, a Munkakamarák Országos Szövetségének elnökekévé választották. Bucurestiből jelentik: A Munkakamarák Országos Uniója Bucurestiben alakuló gyűlést tartott, amelyen jelen volt Nistor munkaügyi miniszter is. A gyűlés az Unió elnökévé Ilie Calitru-t, a fővárosi Munkakamara elnökét választotta meg, míg alelnökök a következők lettek: Moga Matei, az oradeai munkakamara elnöke, Vulpe Stefan a timisoarai munkakamara elnöke és Ioan Mireacu, a bucuresti munkakamara elnöke. Moga Mateit beválasztották abba a szűkebbkörű bizottságba is, amely az összes fontosabb munkaügyekről országos vonatkozásban fog dönteni.

Arad és Vidéke Fűszerkereskedők Szindikátusának tízéves jubileuma. Arad. Saját tud. Ünnepeles kongresszus keretében ülte meg fennállásának tizedik évfordulóját az Arad és Vidéke Fűszerkereskedők Szindikátusa. A diszközgyűlésre számos vidéki egyesület vonult fel s a távolabb eső városok kereskedői is szép számmal képviseltették magukat.

E SZÁMOK

feleslegeseknek látszanak

De elegendő, hogy a zsebében legyen egy sorsjegy, amelyet az AURORA sorsjegynagyárodánál vásárolt, amelynek az ország minden városában van irodája, hogy belássa: a számok valódi MILLIÓKAT jelentenek, valódi, jó pénzt, amelyet megnyerhet a sorsjátékon, bármelyik havi huzáson.

LOTERIA DE STAT

HA SORSJEGYET AZ

AURORA

nagy-
árodától
veszi

Egész sorsjegy ára 800 lei Negyed sorsjegy ára 200 lei.

Uj monopolilletékek Romániában

Bucurestiből jelentik: A román hivatalos lap egyik legutóbbi számában megrendelt minisztertanácsi rendelet a gyógyszergyártmányok ingyenes orvosi mintacsomagjainak monopolilletékét a következőképpen állapítja meg:

A monopolilleték alá esik minden olyan gyógyszerkészítmény orvosi ingyenes mintacsomagja, amely a kábítószermonopólium hatáskörébe tartozik. Ezek illetéke a következő:

a) Olyan mintacsomagok, amelyek tartalma megegyezik az eredeti csomagolásával, az eredeti csomagolású gyógyszerre megállapított illetéket fizetik.

b) Az eredeti csomagolás tartalmánál kisebb tartalmu mintacsomagokat, tekintet nélkül azoknak az eredetihez viszonyított arányára, a következőképpen adóztatják:

1. Azokat a csomagokat, amelyeknek ára a készítőnél, vagy bizományosnál 50 leig terjed, 1 leies bélyeggel kell ellátni.

2. Olyan csomagok bélyegilletéke, amelyek ára a készítőnél vagy bizományosnál 50—100 lei között van, 2 lei.

3. A készítőnél vagy bizományosnál 100 leinél drágább csomagokra 3 leies illetékbélyegyet kell ragasztani.

SPORT

Hollandia szakítani akar „angolbarát” sportpolitikájával

Hét ország legjobb csapatai mérkőznek jövőre a Középeurópai Kupa keretében

Amszterdamból jelentik: A holland sajtó még mindig rendkívül heves támadásokban részesíti az angol szövetséget a magyar válogatott csapat meghívása, illetőleg a holland nemzeti együttest ért mellőzés miatt. A lapok keserűen állapítják meg, hogy az angol szövetség nem bizonyult a holland futball ószinte barátjának, mert az angol szövetségnek kötelessége lett volna a holland válogatottat — a december 2-iki ellenfél kiválasztásánál — minden más nemzeti csapattal szemben, előnyben részesíteni. Hollandia már évtizedek óta az angol labdarugósport előőrseinek szerepét játssza a kontinensen, a hollandok — más nemzetektől eltérően — túlnyomórészt angol trénerket foglalkoztatnak klubjaiknál és válogatott csapatuk számára csaknem minden alkalommal angol ellenfelet hívtak meg a „sparringpartner” szerepére.

A sajtó azt követeli a holland szövetségtől, hogy vonja le a konzekvenciákat a F. A. barátágtalan magatartásából és szakítson véglegesen „angolbarát” politikájával.

A holland kritika, ugylátszik, nincsen informálva arról, hogy az angolok revánskötelezettsége a magyar futballsporttal szemben már évekkal ezelőtt esedékes volt, szóval olyan időpontban, amikor Hollandia még nem is támaszthatott jogos igényt a F. A. meghívására. Való-

színű, hogy a jövő decemberre Hollandia válogatott csapatát fogják vendégül látni az angolok. Addig bizonyára lecsillapodnak majd az ezidőszent még erősen háborgó kedélyek a holland labdarugás híveinek táborában.

Az október 31-iki Középeurópai Kupakonferencián olasz kezdeményezésre új rendet fogadott el a bizottság. Az olaszok javaslata életrevaló ötlet! Az idei KK-rendszer — ha az Auszriától és a Spartától eltekintünk — a kupamezőny többi 18 résztvevő klubjának várakozásait nem elégítette ki. Svájc bekapcsolódása úgy sport szempontból, mint anyagi tekintetben teherterelt jelentett. A nézőstatistika is kedvezőtlenebb mérleget mutatott, mint az előző években. A KK-mezőnynek a románokkal és a jugoszlávokkal való felírásitése éppen olyan indokolt és helyes lépés, mint a svájci résztvevők számának kettőre való csökkentése.

Az olasz álláspont a KK korábbi befejezését illetően is helyeselhető. Az eddigi gyakorlat a döntőmeccsek szeptemberi terminusai folytán zavarokat idéz elő a kupadöntőben közvetlenül érdekelt két nemzet ligakonzurrenciájának rendjében, nem is beszélve azokról a károkról, amelyek a KK elődöntőiből kieső klubokat érik az augusztusi turaterminusok elvesztésével.

Meglepetés

Vasárnap a sors szeszélye alaposan megréztáta az esélyes csapatokat. A Venus kivételével minden favorit vereséget szenvedett.

A meglepetések sorozata gondolkodásra készítet. Ha végiggondoljuk, érdekes dolgokra jövünk rá. Ime:

1. Mi a meglepetés? Meglepetés az, ha a favorit kikap.

2. Mi a favorit? Favorit az a csapat, amelyről tudjuk, hogy jobb, tehát győzni fog. Miután kikapott, tudjuk, hogy nem is volt favorit.

3. Miután nem volt favorit, veresége nem volt meglepetés.

4. Miután veresége nem volt meglepetés: az ellenfele volt a favorit.

5. Miután az ellenfele volt a favorit, meglepetés lett volna, ha megveri az ellenfelét. Ez esetben ugyanis kiderült volna, hogy ő a favorit, a győzelme tehát meglepetés. Ez a meglepetés.

6. Létezik-e rangadómérkőzésen meglepetés? Nem létezik. Rangadó esetében mindkét résztvevő favorit. Meglepetés tehát csak az lenne, ha mindkét résztvevő kikapna. Bár, ha az események így haladnak, lassan már ez sem lenne meglepetés.

Az Európa Kupa állása

1. Csehszlovákia	2	1	1	—	6:3	3
2. Ausztria	3	1	1	1	7:7	3
3. Olaszország	1	1	—	—	4:2	2
4. Magyarország	1	1	—	1	7:8	2
5. Svájc	2	—	—	2	3:7	—

Hátralevő ellenfelek a NB-ban

A Nemzeti Bajnokság csapataira az őszi fordulóban még a következő ellenfelek várnak:

Ripensia: CAO, CFR; Venus, Victoria, Venus; CFR, Kinizsi, CAO; Ripensia, Juventus. Gloria: Crisana, Kinizsi, Victoria; CFR, Unirea Tricolor, Universitatea; Unirea Tricolor, AMTE Crisana, Juventus. Kinizsi: Gloria, Universitatea, Unirea Tricolor; Universitatea, Victoria, Juventus; CAO, AMTE, Crisana.

A jövő évi cserkész világtáborozás. Az 1937. évi V. világtáborozás előkészületei javában folynak. A táborhely a hollandi tengerpart közelében a Vogelensang mellett elterülő parkban lesz. A táborozásra kijelölt terület a tengerparti homokdűnák mögött fekszik s a maga érintetlenségében a holland vidék egyik legbájosabb pontja. A tábor 8 altáborra oszlik, minden altábornak lesz táborúzhelye, ezenkívül két olyan táborúzhely is rendelkezésre áll, ahol a rendezőség a közönséget is szívesen látja. Magyar részről szintén megindultak az előkészületek. A magyar cserkészületet egy 500 főből álló csapat fogja képviselni. A magyar csapat parancsnoksága azt akarja, hogy a jövő évi szereplésük méltóan sorakozzék az edigi dicsőséges külföldi szereplésekhez, éppen ezért nagyszabású bemutatásokra, zenekari és táncos szereplésekre készül; a dzsembori területen felállítandó kiállítás pedig a magyar cserkészirodalom termékeit, a magyar cserkészlet munkáját és a magyar nép művészetét akarja bemutatni.

Apróhirdetések

Apróhirdetések díja szavankint 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 20 lei. (Az állatkeresőknek 33 százalékos kedvezmény). Cím a kiadóban 10 lei.

Lakás

Kiadó
egyszoba, konyha, előszobás lakás, Oradea, Str. Drina 7. szám.

Kétszobás
udvari lakás kiadó. Oradea, Str. Moldova 38

Egy szoba-konyhás
lakás nov. 15-re kiadó. Oradea, Str. Axenta Sever 12.

Kapualatti
butorozott szoba, külön előszobával, esetleg ellátással is kiadó. Oradea, Str. Nicolae Zsiga No. 7.

Két utcai szoba
konyha és mellékhelyiségekkel álló lakás kiadó. Oradea, Str. Leagănuului 12. sz.

Kiadó
egyszobás lakás. Oradea, Str. Dimitrie Cantemir 55. és Str. Pavel 17. szám.

Alkalmazás

Kifutónak
jó megjelenésű 16—18 éves fiú felvételt Czilér Áruháza, Oradea.

Oktatás

Zenker Margitnál
újabb szobaszati és varrótanfolyam kezdődik, november 15-én, Oradea, Bulv. Regele Ferdinand No. 44.

Különféle

Keresek
főzni jól tudó minde- nest. Cím a kiadóban.

321. számu
Heyman János, Industria Bank r. t. piculás könyv elveszett. Kérjük a megtalálót a Magyar Lapok kiadóhivatalába beadni.

Ügyes varrólányok
felvételnek Papp Ferenc női szabónál, Oradea, Str. Reg. Carol II. No. 19.

Gyomorégés,
és gyomorsavtúltengés, emésztési zavarok, epeháj ellen biztos hatású a Magotin gyomorpor. Ára 60 lei. **Lorakat:** Csanda gyógyszerár, Oradea.

Adás-vétel

Jókarban
levő télikabát 10—12 éves fiú részére eladó. Oradea, Str. Barierii 5.

Egy hangverseny
zongora eladó. Oradea, Str. Brătianu No. 27.

Eladó
ebédlő kredenc, asztal és egy 6 karú csillár. Oradea, Str. Pasteur No. 37.

Egy jó karban
levő Bősendorfer zongora eladó. Xenopol-u. 7. Oradea. Köpf.

Értékes lelkikönyvek:

Müller Lajos S. J.: A JÓ ISTEN.
Isten végtelen irgalmáról irt értékes, színes, felemelő és gyakorlati munka Ára 70 lei

Müller Lajos S. J.: ISTEN KEZÉBEN
Az Isten akaratára hagyatkozás művészetére tanít az élet minden változatában Ára 120 lei

Csávossy S. J.: EGYÜTT A MESTERREL
A Jézus Szive-tisztelet szellemében feldolgozott lelkigyakorlatos témák. Lelkigyakorlatra, napi elmélkedésekre is elsőrendű Ára 110 lei

Csávossy: A NAGY KIRÁLY NYOMDOKAIN
A lelkigyakorlatok II. hetének anyaga, teljesen kidolgozott elmélkedésekben. Napi elmélkedésekre is igen kitűnő Ára 235 lei

Dr. Schmiedt Béla: LELKET AZ ÉLETBE!
Lelkigyakorlatos témák megkapó, mesteri feldolgozása, modern példákban Ára 110 lei

Blázovich Jákó O. S. B.: A LEGFÁJÓBB VALSÁG
A modern család válságáról bravuros ügyességgel, értékes, finom, az intelligenciának szánt munka Ára 60 lei

Wagner: A NAGY KIRÁLY KATONAI
Szentül élt világi fiatalemberek mély lelkiséget sugárzó életrajza Ára 60 lei

Kaphatók: a Magyar Lapok könyvosztályánál.